

डेङ्गी ज्वरो (Dengue Fever)

परिचय

डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र डेङ्गी रोग मानिसमा सर्दछ । यो जातको लामखुट्टेले प्राय दिनमा टोक्नुका साथै घाम उदाएको २ घण्टा पछाडी र घाम अस्ताउनु भन्दा २ घण्टा अगाडी यो लामखुट्टे बढि सक्रिय हुने हुनाले सो समयमा लामखुट्टेको टोकाईबाट जोगिनु पर्दछ ।

लामखुट्टे नियन्त्रणका उपायहरू

एडिज लामखुट्टेले जमेको सफा पानीमा फुल पाईदछ । खासगरी पानी जमेका टिनका डब्बाहरू, प्लास्टिकका बोतल, टायर, सिसी, ड्रम, फूलदानी, पानीका ट्यांकी लगायत जुनसुकै पानी जम्ने भाँडा तथा स्थानहरूमा फुल पाईदछ र लामखुट्टेको संख्यामा वृद्धि हुन्छ ।

लामखुट्टे नियन्त्रणका लागि के गर्ने ?

- आफ्नो घर वरिपरी, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानहरूमा पानी जम्ने नदिई सफा राख्ने,
- पानी जमिहालेको खण्डमा हप्तामा २ पटक जमेको पानी फाल्ने, दैनिक प्रयोजनको लागि राखेको पानी लामखुट्टे प्रवेश नहुने गरी राम्ररी ढाकेर राख्ने,
- कुलरमा रहेको पानी हप्तामा २ पटक सफा गर्ने, गमला वा गमला राखेको प्लेटमा जमेको पानी हप्तामा २ पटक फालेर प्लेट सफा राख्ने, त्यस्तै भाँडाकुँडामा पानी जम्ने नदिन घोट्याएर राख्ने,
- घर वरपर रहेका पानी जम्ने खाँडाखुट्टीलाई परिदिने, काम नलाग्ने भाँडाकुँडा, सिसी, बोतल, प्लास्टिकका सामग्री, टायर आदिलाई पानी नजम्ने गरि विसर्जन गर्ने,

डेङ्गी ज्वरोबाट बच्ने उपाय

- विहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला भुल लगाएर मात्रै सुत्ने,
- पूरा शरीर ढाक्ने गरि पूरा बाहुला भएको लुगा लगाउने,
- लामखुट्टे धपाउने विधिहरू अपनाउने लामखुट्टे भगाउने मलहकम वा लिक्वीडको प्रयोग गर्ने,
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नदिन घरको झ्याल ढोकामा जाली लगाउने ।

लक्षणहरू

डेङ्गीको मुख्य लक्षण एक्कासी उच्च ज्वरो आउनु हो । यो ज्वरो ५-७ दिन सम्म रहन सक्छ । बिरामीमा ज्वरो सँगै निम्नानुसारका लक्षण देखापर्न सक्छन् ।

- बेस्सरी टाउको दुख्ने,
- आँखाको मेडी दुख्ने,
- शरीरमा बिमिरा आउने,
- हाडजोनी र मांसपेशीहरू र ढाड दुख्ने,
- रिंगटा लाग्ने,
- वाकवाकी/वान्ता हुने,

यी लक्षणहरूका साथै लगातार वान्ता हुने, वान्तामा रगत देखा पर्ने, बेस्सरी पेट दुख्ने, स्वासप्रस्वासमा समस्या आउने, नाक वा जिजाबाट रगत बग्ने, बेहोस हुने आदि लक्षणहरू देखापर्नु डेङ्गीको जटिल अवस्था हो ।

डेङ्गी ज्वरोको उपचार

- डेङ्गी भाइरसबाट हुने भएकोले यसको खास उपचार छैन । यो आफैँ निको हुन्छ ।
- उच्च ज्वरो कम गर्न पारासिटामोल खाने तर ब्रुफिन, एस्प्रिन जस्ता दुखाई कम गर्ने औषधि नखाने,
- पर्याप्त मात्रामा पानी पिउनुका साथै भोलिलो, पोषिलो खाने कुरा प्रशस्त मात्रामा खाने, पूर्ण रूपमा आराम गर्ने ।
- डेङ्गीको जटिल लक्षणहरू देखिएमा तत्काल नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा उपचारको लागि लैजान्नु पर्दछ, डेङ्गी रोग भएका बालबालिका, वृद्धवृद्धा, दिर्घ रोगी र गर्भवतीहरूको समयमै उपचार गराउनुका साथै विशेष ध्यान दिनु पर्छ ।

डेङ्गी ज्वरोबाट बच्ने मुख्य उपाय लामखुट्टेको टोकाईबाट जोगिनु नै हो ।

डेङ्गी ज्वरोको लक्षण देखिनासाथ नजीकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरि समयमै उपचार गराऔँ, डेङ्गी ज्वरोबाट आफू बर्चा र अरुलाई पनि बचाऔँ ।

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (Annual Progress Report)

(आ.व. २०७५/०८०)

गण्डकी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ

सुचना ॥ सुचना ॥ सुचना ॥

वर्षायाम संगी लामखुट्टे, भुसुनाहरूको प्रकोप बढ्दै गइरहेको छ जसले गर्दा डेंगी, मलेरिया, जापानिज इन्सेफलाइटिस, कालाजार, हात्तीपाइले, स्क्रबटाइफस जस्ता किटजन्य रोगहरूको संक्रमण बढ्दै गइरहेको हुँदा जसलाई पनि यस्ता रोगहरू लाग्न सक्दछ। आफ्नो घर, टोल तथा समुदायमा पानी जम्न नदिने, पानी जम्ने खाल्डाहरू पुर्ने, घर वरीपरी भएका झाडी सफा गर्ने, पानीका भाँडाहरू ढाकेर राख्ने साथै लामखुट्टे, भुसुनाहरू घरभित्र पस्र नदिन जाली लगाउने वा झुलको प्रयोग गर्ने र पुरै शरिर ढाकेर कपडा लगाइ लामखुट्टे तथा भुसुनाहरूले टोक्रबाट जोगिएमा यो रोग लाग्न बाट बन्न सकिन्छ।
औंफु बचौ र अरुलाई पनि बचाउँ !!!

साथै डेंगी रोग नियन्त्रणका लागि हरेक शुक्रवार १०:३० बजे १० मिनेट आफ्नो घर वरपर तथा कार्यालयमा सरसफाई अभियानलाई सक्रिय रूपमा सञ्चालन गरौं ।

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ

स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ

“स्थानीय स्रोतको उपयोग, स्वाग्रित्व र सहभागिता पूर्णरूप सुनिश्चित जिल्ला हाम्रो प्रतिबद्धता”

प्राथमिक सुनिश्चितता दिवसिका २०७५ (पैशा स्रोतमा २०७७) अन्तर्गत आबसक समूह प्रजिनाहरू पुरा गरी अब बागलुङ जिल्लामा आगामी २०८० साल सम्म १२ नौका विद्यालय १६ महिला शैक्षिक भूय सविद्यालयका समूह (१०२१८) आबसकसहित १५ महिलाको संरक्षित रजिष्टर कोष सतिका अन्तर्गत पढ्न पढ्ने सबै कोष दिवस पूर्णरूप पाएको सुनिश्चित नई बागलुङ जिल्लामा पूर्ण कोष सुनिश्चितताको दिवसमा भएको घोषणा गर्दछौं । आज कार्यक्रममा उपस्थित प्रमुख अतिथि, विशिष्ट अतिथि, अतिथि, जनप्रतिनिधि, राजनितिक दलका प्रवक्ताहरू, कोष समन्वय समितिका प्रवक्ताहरू, स्वास्थ्यकर्मी, शिक्षक एवं विद्यार्थीहरू, सुरक्षा निकायका प्रतिनिधि, सञ्चारकर्मीहरू, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वसेविका, आमा समूह एवं बागलुङ जिल्लाका हामी बहिन्दारहरू आगामी दिवसमा समेत पूर्णरूप बागलुङ जिल्ला सुनिश्चितताको दिवसमा कायम राख्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरी हस्ताक्षर गर्दछौं ।

मासिक बुलेटिन

शून्य लगानीको नवीनतम अभ्यासले दिलाएको सफलता

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङले २०७९/८० को माघ महिना देखि शून्य लागानीमा नियमित मासिक बुलेटिन प्रकाशन सुरु गर्‍यो । जिल्लामा संचालन भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा जनसमुदायलाई जानकारी एवं सुसुचित गराउने उद्देश्य सहित सुरु गरिएको बुलेटिनमा देखिने स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतनामुलक संदेश तथा स्वास्थ्यकर्मीको लेख रचनाले जनप्रतिनिधिको थप ध्यान खिच्न थाल्यो र हरेक स्वास्थ्यका कार्यक्रममा उहाँहरूको चासो बढ्दै गएको स्वास्थ्यकर्मीले महसुस गर्न थाले । करिव ६ महिना कार्यालय प्रमुख विहिन रहेको अबस्थामा नया कार्यालय प्रमुखको उपस्थिति पश्चात माघ महिना देखि नियमित कामको सुचारु संगै प्रकाशन सुरु भएको यस बुलेटिनको हरेक अंकमा आगामी महिनाको लागि साप्ताहिक कार्ययोजना समेत समावेश गरियो जसले गर्दा कार्यक्रम संयोजकहरूलाई समयमा काम सम्पन्न गर्न झकझकाउनुका साथै थप हौसला तथा उर्जा मिल्दै गयो । यति मात्र नभएर बुलेटिनमा समावेश हुने हरेक स्थानीय तहको महिनाभरी सम्पन्न भएका कार्यक्रमको विवरणले स्थानीय तह विच पनि एक किसिमको सकारात्मक प्रतिस्पर्धा देखा पर्न थाल्यो । फलस्वरूप केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहसंगको सहकार्यमा स्वास्थ्य कार्यालयले २०८० आषाढ २२ गते पत्रकार सम्मेलन गरी ६ महिनाको अबधिमा प्रदेश समानीकरण तर्फ वित्तीय ८४.४४% र भौतिक ९४.९९% तथा संघ सशर्त तर्फ वित्तीय ७०.८७% र भौतिक ९७.९६% प्रगति रहेको जानकारी गराउँदै समयमा काम सम्पन्न गर्ने जिल्ला स्थित पहिलो सरकारी कार्यालय बन्न सफल भयो ।

गण्डकी प्रदेशको जुनसुकै स्थानबाट सुत्केरी हुन नसकी जटिलतामा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिला वा बच्चा जन्मिएको तर आमा तथा बच्चामा जटिलता उत्पन्न भएका आमा तथा बच्चालाई तत्काल हेलिकप्टर मार्फत उद्धार (Air Lifting) गर्नुपर्ने भएमा र कुनै रोगको महामारी फैलिएको जानकारी प्राप्त भएमा (Disease Surveillance Focal Point) सम्पर्क गर्नको लागि मन्त्रालयको आधिकारिक सम्पर्क नम्बर स्थापित गरिएको छ ।
उक्त सम्पर्क नम्बर 9856015754 रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७५-८० मा स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङबाट सम्पन्न
कार्यक्रमहरूको

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन (Annual Progress Report) (आर्थिक वर्ष २०७५/०८०)

फोन नं: ०६८-५२२४०८

ईमेल: baglungdho@gmail.com

वेब साइट: hobaglung.gandaki.gov.np

गण्डकी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ

प्रकाशकः स्वस्थय कार्यालय बागलुड

प्रकाशन वर्षः २०८० श्रावण

आवरण सज्जाः प्रविण शर्मा

सम्पादन समूहः प्रविण शर्मा

सुरेन्द्रजंग राजभण्डारी

घनश्याम सापकोटा

देव प्रकाश घिमिरे

लक्ष्मी शर्मा

डिल्लीप्रसाद आचार्य

सिमा कुँवर

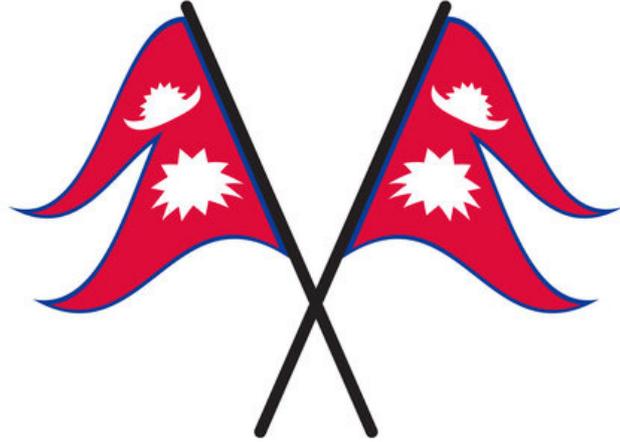
सुरेश शर्मा

राजु खत्री

कमला थापा

मुद्रणः आचार्य प्रिन्ट पोखरा-८, कास्की

नेपालको राष्ट्रिय गान

सयौं थुंगा फूलका हामी, एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका, मेची-महाकाली

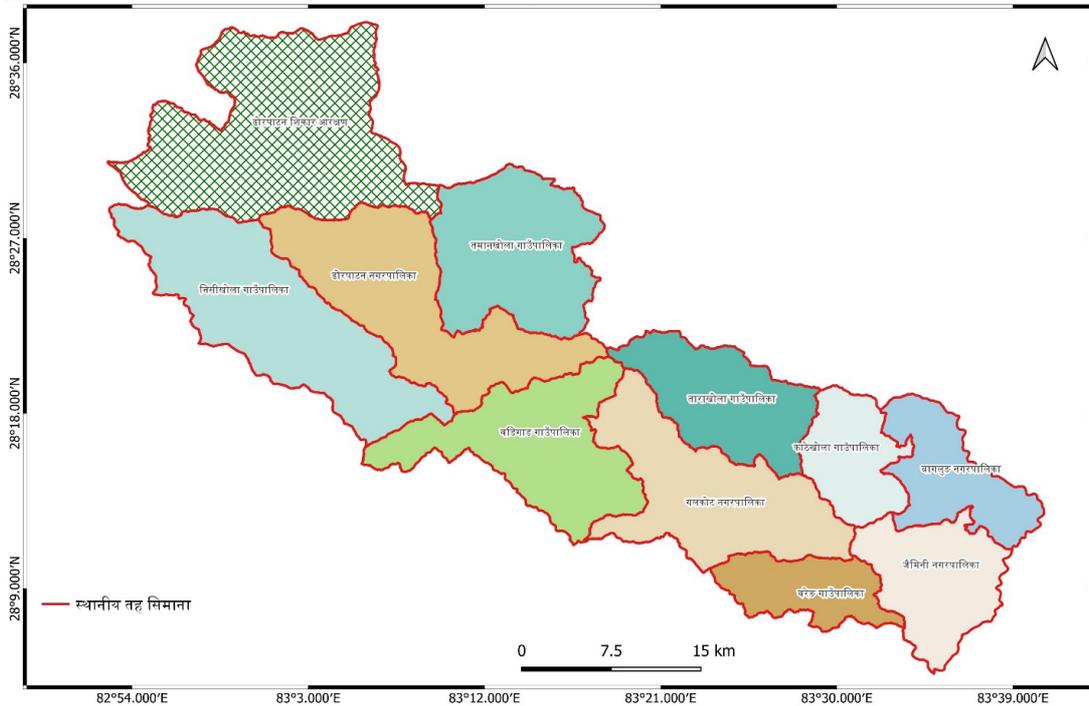
प्रकृतिका कोटी-कोटी सम्पदाको आंचल
वीरहरूका रगतले, स्वतन्त्र र अटल ।

ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल ।

बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृती छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल ।

बागलुङ जिल्लाको नक्सा

बागलुङ जिल्ला

Map source : Department of Survey

Data source : Prabin Sharma/Bhandari

माननीय मन्त्री ज्यूको सन्देश

पत्र संख्या : २०७९/०८०

चलानी नं. :

गण्डकी प्रदेश सरकार सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय

पोखरा, नेपाल

निजी अचिवालय
माननीय सुशिला सिंखडा
मन्त्री

☎ ०६५-४४८६८६

शुभकामना

नेपालको संविधानले नागरिकको स्वास्थ्य सम्बन्धी हक हुने स्पष्ट गरेको छ । त्यसैगरी संविधानले राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व अन्तर्गत नागरिकलाई स्वस्थ बनाउन राज्यले जनस्वास्थ्यको क्षेत्रमा आवश्यक लगानी अभिवृद्धि गर्दै जाने र गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा सवैको सहज, सुलभ र समान पहुँच सुनिश्चित गर्ने राज्यको नीति रहेको छ । संविधानले प्रत्याभूत गरेको नागरिकको स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी हक र नीतिगत व्यवस्थाहरूलाई पूरा गर्न गण्डकी प्रदेश सरकार, सामाजिक बिकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयले सरकारी, निजी क्षेत्र र बाह्य बिकास साझेदार लगायत सवै सरोकारवालाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गर्दै नेपाल सरकारबाट जारी भएका स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी ऐन, नियम र नीति तथा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट जारी भएको गण्डकी प्रदेश स्वास्थ्य नीति २०७८ समेतलाई अंगिकार गरी नागरिक स्वास्थ्य सेवाका क्रियाकलापहरू नियमित रूपमा कार्यान्वयन गर्दै आइरहेको छ ।

नागरिक स्वास्थ्य सेवाको क्षेत्रमा हरेक निकायबाट भए गरेको क्रियाकलापहरूको तथ्याङ्क विवरणको अभिलेख र अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ । स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङले आ.ब.२०७९/०८० मा सम्पादन गरेका विविध क्रियाकलापहरू बारे संकलित विवरण र तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा महसुस गरिएका स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सम्बन्धी समस्या, अवसर, चुनौतीहरू र सुधारका पक्षहरू समावेश भएको बार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ । यस प्रतिवेदनले बागलुङ जिल्लाको नागरिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको समग्र अवस्था उजागर गर्ने र आगामी दिनमा कार्यक्रमको तर्जुमा र सहज ढंगबाट कार्यान्वयन गर्नका लागि सहयोग पु-याउने आशा गरेको छ ।

अन्त्यमा यो बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न खटिने कर्मचारी टिमलाई विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दै कार्यालयले आगामी दिनमा समयसापेक्ष सूचना प्रविधि लगायतको प्रयोग गरी तथ्याङ्किय विवरणहरू अद्यावधिक गर्न र दुर्गम गाउँवस्तीका नागरिकहरू समेतले अनुभूति गर्ने गरी छिटो छरितो र प्रभावकारी ढंगबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न सकोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद ।

मिति: २०८० श्रावण ३२ गते ।

(मा.सुशिला सिंखडा)

मन्त्री
माननीय सुशिला सिंखडा
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश

श्रीमान सचिव ज्यूको सन्देश

गण्डकी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
पोखरा, नेपाल

शुभकामना सन्देश

राज्यबाट गुणस्तरिय सेवा पाउनु सबै नागरिकको मौलिक हक हो । गण्डकी प्रदेशका नागरिकलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश प्रतिवद्ध छ । गण्डकी प्रदेशमा सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहत स्वास्थ्य तर्फका ३९ वटा निकायहरु छन् । सोही अन्तरगत स्वास्थ्य कार्यालय बाग्लुङले समग्र स्वास्थ्य सेवाको क्षेत्रलाई मजबुत बनाउन उल्लेखनीय भूमिका निर्वाह गरेकोमा कार्यालय प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

स्वास्थ्य कार्यालय, बाग्लुङले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा संचालन भएका स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमहरुको गतिविधिहरुलाई समेटेर “वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ” प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई खुसी लागेको छ । आगामी दिनमा पनि यस्तै प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशनको निरन्तरताको अपेक्षा गरेको छु । साथै यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनले बाग्लुङ जिल्लाको समग्र स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति निर्माण, योजना तर्जुमा, योजनाकार व्यवस्थापक, सेवा प्रदायक, सेवाग्राही आदिमा उपयोगी सिद्ध हुनेमा म विश्वस्त छु ।

अन्त्यमा स्वास्थ्य क्षेत्रलाई गुणस्तरीय एवं प्रभावकारी बनाउनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने स्वास्थ्य कार्यालय एवं स्थानीय तह अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरुमा थप सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

मिति: २०८० श्रावण

.....

(डा. विनोद विन्दु शर्मा)

सचिव

श्रीमान महानिर्देशक ज्यूको सन्देश

गण्डकी प्रदेश सरकार

फोन : ०६१ ५२०३९०

सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य निर्देशनालय

पोखरा, नेपाल

पत्रसंख्या : २०७९/०८०

चलानी नं. :

शुभकामना मन्तव्य

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङले नियमित स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र स्वास्थ्य क्षेत्रका अन्य स्रोतबाट प्राप्त जानकारीको आधारमा बागलुङ जिल्लाको वार्षिक स्वास्थ्य प्रतिवेदन २०७९/०८० प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई खुशी लागेको छ । यो वार्षिक प्रतिवेदन बागलुङ जिल्लाका १० स्थानीय तहका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरू, स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङबाट सम्पादन भएका स्वास्थ्य क्रियाकलापहरूबाट सृजित वार्षिक कार्यसम्पादनको परिणाम हो । यस प्रतिवेदनले समुदायदेखि जिल्लातह सम्म सबै तहमा तीन आर्थिक वर्षमा हासिल गरेका उपलब्धिहरूका साथै प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू, चुनौतीहरू र स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुधार गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने उपायहरू समेटेको छ । यस प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका तथ्यहरूले आगामी वर्ष नागरिकका लागि स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने योजनाको आधारको रूपमा काम गर्नेछ ।

यसमा उल्लेख गरिएका तथ्याङ्कहरूबाट बागलुङ जिल्लाको सम्पूर्ण स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको स्थितिका बारेमा जानकारी हुनुका साथै सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरू सबैको लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु । यो प्रतिवेदनले आगामी आ.व.हरूका लागि योजना तर्जुमा गर्न समेत महत्त्वपूर्ण आधार प्रदान गर्ने आशा लिएको छु ।

यो प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ र उक्त कार्यमा संलग्न सबैलाई हार्दिक धन्यवाद तथा बधाई ज्ञापन गर्दै आगामी दिनमा समेत उक्त कार्यको निरन्तरताको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

मिति : २०८०/०४/११ गते

खिम बहादुर खड्का
महानिर्देशक
स्वास्थ्य निर्देशनालय

गण्डकी प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य निर्देशनालय

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ

फोन नं.: ०६८-५२२४०८

इमेल: baglungdho@gmail.com

वेबसाइट: hobaglung.gandaki.gov.np

कार्यालय प्रमुखको सन्देश

हरेक नागरिकलाई नेपालको संबिधानले मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा देशका जनताले हरेक तहमा प्रत्यक्ष अनुभूति गर्ने गरि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, सबैको पहुँच हुनेगरी पुर्याउनु राज्यको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी हरेक क्षण रहन्छ। आधारभूत स्वास्थ्य सेवा मार्फत जनस्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनु र आधुनिक चिकित्सा पद्धतीका सुविधाहरू नागरिकलाई प्रदान गर्नु नेपाल सरकारको राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीतिको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ। जनस्वास्थ्यका कार्ययोजना र तिनको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट शिशु एवं बाल मृत्युदर, मातृ मृत्युदर तथा कूल प्रजनन दर घटाई नेपालीको औषत आयु वृद्धि गर्नु जस्ता लक्ष्यहरू राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति अन्तर्गत समेटिएका छन्। स्थानीय सरकारको मातहतका स्वास्थ्य संस्थाले प्रतिकारात्मक, प्रवर्धनात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेकोमा जिल्लामा सञ्चालन भएका स्वास्थ्यका गतिविधिहरू झल्कने गरी स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङको तर्फबाट आ.व. ०७९/८० को जिल्ला स्वास्थ्य प्रतिवेदन प्रकाशित गरिएको छ। यो प्रतिवेदन स्वास्थ्य क्षेत्रका विभिन्न निकायमा कार्यरत व्यक्ति, संघ-संस्थाका लागि उपयोगी हुन सक्ने आशा गरिएको छ। हरेक कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तवरले सञ्चालन गरी तोकिएको लक्ष्य हासिल गर्न योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, सुपरिवेक्षण, अनुगमन र मूल्यांकन जस्ता कार्यहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। स्वास्थ्य सेवाका हरेक तहमा उक्त कार्य सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नका लागि सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी निरन्तर अनुगमन गर्न आवश्यक हुन्छ। जन सरोकारको प्रत्यक्ष चासो रहने स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको हरेक तहमा योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन अपरिहार्य विषय बनेको छ। जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा आफूले सञ्चालन गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरूको योजना छनौट, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई नै सक्षम तुल्याउनु विकेन्द्रीकरणको आधारभूत सिद्धान्त हो। नेपाल सरकारको राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति तथा स्थानीय सरकारका ऐन कानून स्थानीय उपभोक्ता स्वयंलाई स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यमा सहभागी गराई सेवाको पहुँच जनस्तरसम्म पु-याउने व्यवस्था गरेको सन्दर्भमा विद्यमान स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन स्वास्थ्य कार्यालयले जिल्लाको भौगोलिक विषमता बावजुद नियमित रूपमा प्राप्त सूचनाको विश्लेषण गरी तदनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन हुनु यस प्रतिवेदनले औँल्याएका महत्वपूर्ण विषयवस्तुहरू हुन्। यस जिल्लामा आ.व. २०७९/८० मा स्वास्थ्य कार्यालयबाट सञ्चालित कार्यक्रममा आवश्यक निर्देशन सुझाव तथा सहयोग उपलब्ध गराई महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पूर्णमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं। त्यसैगरी कार्यक्रम सञ्चालनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पूर्ण स्थानीय

तह, जिल्लाका प्राविधिक, आर्थिक एवं प्रशासनीक क्षेत्रका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय स्वास्थ्य शाखा र स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा महिला स्वयंसेविका दिदीबहिनी लगायत सबै सहयोगी संघसंस्थालाई कार्यक्रम सञ्चालनमा गर्नुभएको योगदानको लागि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौ । अन्तमा, आगामी दिनमा स्थानीय सरकार, गण्डकी प्रदेश सरकार र नेपाल सरकार अन्तर्गत विभिन्न निकायहरूबीच समन्वय र सहकार्य गर्दै जिल्लाको स्वास्थ्य अबस्थालाई सुदृढ गर्दै नागरिकलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न सक्ने वातावरण सृजना गुर्न हाम्रो कर्तव्य हो । यस प्रतिवेदन तयारीमा संयोजन कार्यमा अहोरात्र खटिनुहुने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । वार्षिक प्रतिवेदनमा सृधार गर्नुपर्ने विषयलाई औल्याई आगामी दिनमा सल्लाह, सुझाव मार्फत प्रतिवेदनलाई परिष्कृत गरी यहाँहरूबीचमा आउने विश्वास समेत लिएको छौ ।

प्रविण शर्मा

जनस्वास्थ्य अधिकृत

कार्यालय प्रमुख

विषयसूची

जिल्लाको नक्सा	४
माननीय मन्त्री ज्यूको सन्देश.....	५
श्रीमान सचिव ज्यूको सन्देश	६
श्रीमान महानिर्देशक ज्यूको सन्देश.....	७
कार्यालय प्रमुखको सन्देश.....	८
सारांश	१२
पृष्ठभूमि	१५
प्रतिवेदनको उद्देश्य.....	१५
खण्ड १: बागलुङ जिल्ला.....	१६
१.१ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	१६
१.२ जिल्लाको नामाकरण	१६
१.३ भौगोलिक अवस्थिति.....	१६
१.४ जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरूको राजनैतिक विभाजन र जनसंख्या विवरण	१७
१.५ जिल्लामा स्वास्थ्य सेवा	१७
खण्ड २: स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ	१९
२.१ स्वास्थ्य कार्यालयको परिचय	१९
२.२ जनशक्ति पदपूर्ति अवस्था.....	२१
२.४ नागरिक वडापत्र	२३
२.५ बागलुङ जिल्ला अन्तर्गत दश स्थानीय तह तथा स्वास्थ्य संयोजकहरूको विवरण.....	२३
२.६ बागलुङ जिल्ला अन्तर्गत दश स्थानीयमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	२४
खण्ड ३: आ.व. २०७८/७९ मा स्वास्थ्य कार्यालयबाट संचलान भएका कार्यक्रमहरू	२८
३.१ स्वास्थ्य कार्यालयबाट सम्पन्न भएका संघ सशर्त तर्फका कार्यक्रमहरू	२८
३.१.१ राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार सम्बन्धि कार्यक्रम.....	२९
३.१.२ महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम.....	२९
३.१.३ उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम.....	२९
३.१.४ स्वास्थ्य ब्यवस्थापन कार्यक्रम.....	२९
३.१.५ क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम.....	३०
३.१.६ एड्स तथा यौन रोग कार्यक्रम.....	३०
३.१.७ नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम.....	३०
३.१.८ अपाङ्गता रोकथाम तथा कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम.....	३०

३.१.९ परिवार कल्याण कार्यक्रम	३०
३.२ स्वास्थ्य कार्यालयबाट सम्पन्न भएका प्रदेश समानीकरण तर्फका कार्यक्रमहरु	३२
३.३ आ.व. २०७९-८० मा खोप कार्यक्रमको प्रगती अवस्था	३२
३.४ आ.व. २०७८-७९ मा पोषण कार्यक्रमको प्रगती अवस्था	३५
३.५ आ.२०७८-७९ मा सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रमको प्रगती अवस्था	४०
३.६ आ.व. २०७८-७९ मा महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रगती अवस्था	४३
खण्ड ४: आ.व.२०७९/८० मा सम्पादित कार्यक्रमको एकीकृत विश्लेषण.....	४३
खण्ड ५: स्वास्थ्य कार्यालयको नवीनतम प्रयास.....	५०
खण्ड ६: सहयोगी संघ संस्था.....	५१
खण्ड ७: आ.व २०८०/८१ को लागि कार्ययोजना.....	५२
अनुसूची	५४
आ.व २०७९/८० मा सम्पादित विभिन्न कार्यक्रमको विवरण	५४
भौतिक तथा वित्तीय प्रगति.....	७१
कार्यक्रमसंग सम्बन्धित तस्वीरहरु.....	७२

सारांश

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वार्षिक प्रतिवेदनले बागलुङ जिल्लामा सञ्चालित स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको प्रमुख उपलब्धिहरूको विश्लेषण र सेवा प्रभावको प्रवृत्तिलाई प्रतिबिम्बित गर्दछ । यस प्रतिवेदनले बागलुङ जिल्लामा काम गर्ने सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूद्वारा प्रदान गरिएका प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक र पुनर्स्थापना स्वास्थ्य सेवाहरूको कार्यसम्पादनलाई संकलित र संक्षेपण गरेको छ । यस प्रतिवेदनले जिल्लाको स्वास्थ्य सूचकहरूको अवस्था झल्काउँदछ, साथै समस्या तथा चुनौतीहरू समाधानका लागि चालनुपर्ने कार्यहरू सुझाव दिन्छ र थप विश्लेषण र योजनाका लागि मार्गचित्रको जानकारी पनि प्रदान गर्दछ । तसर्थ, प्रतिवेदनले प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रणाली बुझ्नको लागि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ ।

यो प्रतिवेदन तयार गर्न धेरै चरणहरूमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गरिएको छ । स्थानीय तहमा समीक्षा बैठक, जिल्लास्तरीय वार्षिक समीक्षा बैठक सम्पन्न गरी सो बैठकबाट प्राप्त विवरण, HMIS बाट उत्पन्न डाटाको आलोचनात्मक विश्लेषण गरि जिल्लाको समषठीगत रूपमा कार्यक्रमगत प्रस्तुतीकरण गरि छलफल र विश्लेषण गरियो । यो प्रतिवेदन तयार गर्न स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (HMIS), DHIS-2 सफ्टवेयर, रोग निगरानी प्रतिवेदनहरू, प्रहरी प्रतिवेदनहरू तथा M&E प्रतिवेदनहरूलाई श्रोतको रूपमा लिइएको छ ।

बागलुङ जिल्लामा १० स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरू मार्फत प्रदेशका नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य सेवा पुर्याइएको छ । जिल्लामा आ.व. २०७९/८० मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने प्रमुख संस्थाहरूमा ५७ स्वास्थ्य चौकीहरू, २ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (PHCC) र ३ अस्पतालहरू रहेका छन् । त्यसैगरी यस जिल्लामा सरकारी स्वास्थ्य संस्था अन्तर्गत रही २१ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, र २०२ खोप केन्द्र र २०८ मासिक खोप सेसन मार्फत खोप सेवाहरू प्रदान गरिएको छ भने विभिन्न स्वास्थ्य सेवाहरू ९६२ म.स्वा.स्व.से. मार्फत घरदैलोसम्म पुर्याईएको छ ।

बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम (Child Health Program)

नेपाल सरकारको पहिलो प्राथमिकतामा रहेको खोप कार्यक्रम यो आर्थिक वर्ष तुलनात्मक रूपले गत आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ भन्दा सुधारोन्मुख रहेको छ । समग्रमा गत आ.व. ०७८/७९ मा खोपको प्रगती ८८ प्रतिशत रहेकोमा यस आ.व. ०७९/८० मा पनि ८८ प्रतिशत भई खोपको प्रगती समान रहेको छ भने ड्रप आउट गत आ.व. मा ३ प्रतिशत रहेकोमा यस आ.व. ०७९/८० मा ० मा रहेको छ । भ्याक्सिन खेर जाने दर विशेष गरेर MDVP लागू भएका भ्याक्सिनहरू PENTA, BOPV, PCV जस्ता भ्याक्सिनहरूको Wastage दर गत आ.व. ०७८/७९ मा ३०, ३१ र १६ रहेकोमा यस आ.व. ०७९/८० मा PENTA, BOPV, PCV जस्ता भ्याक्सिनहरूको Wastage दर घटि क्रमश २८, २८ र १३ रहेको छ साथै बागलुङ जिल्लालाई यस वर्ष पूर्ण खोप सुनिश्चितताको दिगोपना घोषणा कायम गरीएको छ । यसरी हेर्दा राष्ट्रिय आवश्यकता अनुसार खोपको प्रगती ९० प्रतिशत भन्दा बढि हुनुपर्नेमा २ प्रतिशतले कमि देखिएको हुँदा उच्च प्रगतीको लागि प्रयास गर्नुपर्ने देखिएता पनि यस आ.व.०७९/८०

मा भएको पूर्ण खोप सुनिश्चितताको दिगोपना घोषणा, ड्रपआउटमा कमि, भ्याक्सिन खेर जाने दरमा कमि, २ वटा नगरपालिका बागलुङ र ढोरपाटन खोप कार्यक्रमको पहिलो (प्रगती ९० प्रतिशत भन्दा माथि र ड्रप आउट १० प्रतिशत भन्दा कम) श्रेणी र बागलुङ जिल्ला लगायत अरु सबै ८ वटा पालिकाहरू तेस्रो (प्रगती ९० प्रतिशत भन्दा कम र ड्रप आउट पनि १० प्रतिशत भन्दा कम) श्रेणीमा पर्नुले यस आ.व. मा खोप कार्यक्रम सफल भएको पाउन सकिन्छ ।

पोषण (Nutrition)

पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लाको प्रगति हेर्दा आ.व. ०७९/८० मा जन्मेदेखि ११ महिना सम्मका शिशुहरूको तौल लिएको % ९३ रहेको छ यो अघिल्लो आ.वको तुलनामा केहि कम रहेको छ। यस्तै गरी ० देखि २३ महिनाका बालबालिकाको नयाँ तौल लिएको ५७% छ जस मध्य कम तौल भएका बालबालिकाहरू ०.७१% रहेका छन् अघिल्लो आ.व. को तुलनामा केहि .१६ ले घटेको छ, ० देखि २३ महिनाका बालबालिकाको औषत भेट ५ छ अघिल्लो आ.व. को तुलनामा १ ले वृद्धि भएको छ। गर्भवती महिलाले गर्भ अवस्थामा लिने १८० चक्की आइरन फोलिक एसिड ६० % अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ७% ले वृद्धि भएको हो, सुत्केरी पश्चात भिटामिन ए पाउने सुत्केरी १०५% रहेको छ भने ४५ चक्की आइरन फोलिक एसिड पाउने सुत्केरी संख्या १०७% छ अघिल्लो वर्षको तुलनामा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि त्यस्तै गरी शिशु जन्मे देखि ६ महिनाको उमेर सम्म आमाको दुध मात्र खुवाउने को दर ७७.५ रहेको छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा १९ % ले वृद्धि भएको छ।

सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम (Safe Motherhood)

आ.व. २०७९/८० मा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम अन्तर्गत कम्तिमा एक पटक गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती महिलाहरू ९४.४% रहेका छन् जुन गत आ.व मा भन्दा ५% ले बढी हो। जसमध्ये बागलुङ नगरपालिकामा १३०.९% छन् भने तमान गाउँपालिकामा ६२.५% रहेको छ। प्रोटोकल अनुसार (चौथो, छैठौं, आठौं र नवौं महिनामा) गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती महिलाहरू ६८.६% रहेका छन् गत आ.व मा ५७% मात्र रहेको यस सूचकमा उल्लेख्य प्रगति भएको देख्न सकिन्छ। जिल्लाको संस्थागत प्रसूतिको दर गत आ.व मा भन्दा लगभग ३% ले कम अर्थात ६१.४% रहेको छ। बागलुङ नगरपालिकामा धौलागिरि अस्पताल (CEONC SITE तथा प्रेषण अस्पताल) रहकोले यहाँको संस्थागत सुत्केरी दर धेरै (१२१.२%) छ। सुत्केरी पश्चात प्रोटोकल अनुसार तीन पटक (बच्चा जन्मेपछि २४ घण्टा भित्र, ३ दिन र ७ दिनमा) ४४.७% को सुत्केरी (PNC)जाँच गरिएको छ भने सुत्केरी पश्चात प्रोटोकल अनुसार ४ पटक (२४ घण्टा भित्र, ३ दिन र ७ दिन देखि १४ दिन र ४२ दिन) मा ३३.१ % नवजात शिशुको जाँच गरिएको छ जुन संस्थागत सुत्केरीको आधारमा अझै न्युन रहेको छ।

औलो तथा महामारी नियन्त्रण कार्यक्रम (Malaria & epidemic control Program)

ईपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाको Malaria Micro stratification 2018(२०२०) को प्रतिवेदन अनुसार बागलुङ जिल्लामा कुनै पनि वडाहरू High risk मा पर्दैनन। आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा बागलुङ जिल्लाका सम्पूर्ण पालिका वा बागलुङ जिल्लामा औलो रोगका विरामी ० रहेको छ। जसमा बागलुङ जिल्लाका सम्पूर्ण नगरपालिका तथा गाउँपालिकाका अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थामा गरि

जम्मा RTD ३१७३ द्वारा परिक्षण र माइक्रोस्कोपिबाट ५७८ जनाको गरि जम्मा ३७५१ जनाको औलो परिक्षण गरिएको थियो । कालाजारको विरामी संख्या ० रहेको छ र rk39 RDT द्वारा जम्मा १० जनाको कालाजारको परिक्षण गरिएको थियो । औलो निवारणको अबस्थामा रहेकाले हरेक ज्वरोको विरामीलाइ अनिवार्य परिक्षणलाइ जोड दिइएको छ ।

क्षयरोग तथा कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम (Tuberculosis & leprosy Control Program)

आ.व २०७९/०८० मा क्षयरोग पत्ता लगाउने दर बढी रहेको छ आ.व २०७८।७९ मा बडिगाड गाँउपालिकाको क्षयरोग नोटिफिकेसन रेट १४५ भएकोमा यस आ.व. मा २९२ छ भने सबै भन्दा कम ताराखोला ३२ छ । क्षयरोग उपचार सफलता दर पनि आ.व २०७८।७९ मा समग्र जिल्लाको ९८% थियो तर यस आ.व. मा ९६.४% छ । यसरी कुष्ठरोग पनि जिल्ला भरी हेर्दा बडिगाडमा नै बढी रहेको छ जिल्लाको नयाँ कुष्ठरोग पहिचान दर (प्रति लाख) ३.९ छ अन्य पालिकाहरुमा पनि खोजपडताल भइ रहेको छ। त्यस्तै गर्भाबस्था, प्रसुति र सुत्केरी आमाको एच.आ.इ.भि जाच संख्या आ.व. २०७९।८० मा ५१०१ जनाले गरेका थिय।

स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार (Health Education and Information Center)

आ.व. २०७९.८० मा जिल्लामा स्वास्थ्य सम्बन्धी ज्ञान, धारणा र व्यवहारमा सकारात्मक परिवर्तन गर्नका लागि विभिन्न किसिमका जनचेतना जगाउने क्रियाकलापहरु सञ्चालन भएका थिए। यस अन्तरगत सञ्चालित कार्यक्रमहरु मध्ये मुख्य रूपमा स्वास्थ्य शिक्षा सामाग्री वितरण तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि सूचनाहरु एफ.एम. तथा टेलिभिजन र पत्रिकाहरु मार्फत प्रदान गरिएको थियो । साथै स्वास्थ्य संग सम्बन्धित विभिन्न दिवसहरुमा विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रमहरु संचालन भएका थिए।

हरेक नागरिकलाई नेपालको संविधानले मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा देशका जनताले हरेक तहमा प्रत्यक्ष अनुभूति गर्ने गरि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, सबैको पहुँच हुनेगरी पुर्याउनु राज्यको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी हरेक क्षण रहन्छ। आफ्ना जिम्मेवारी कार्यन्वयन गर्ने क्रममा विभिन्न चुनौतिहरू जस्तै श्रोत साधान, जनशक्ति व्यवस्थापन, देशको सामाजिक तथा राजनैतिक अवस्था जस्ता जटिल प्रतिकूल परिस्थितिका बाबजुद पनि राज्यले जनतालाई उपलब्ध गराउने सेवा सुविधाहरू र साधनहरूको अधिकतम प्रयोग गरि स्वास्थ्य सेवाहरू समुदाय स्तरसम्म प्रभावकारी रूपमा प्रवाह गरि रहेको सर्वविदितै छ। यी सबै जिम्मेवारी बहन गर्दै विभिन्न क्रियाकलाप कार्यन्वयन गरिरहदा स्वास्थ्य व्यवस्थापन सुचना प्रणाली मार्फत प्राप्त तथ्यांकको प्रसोधन, विश्लेषण एवं समिक्षाबाट प्राप्त विवरणहरूले जिल्लाको समग्र अवस्था चित्रण गरी आगामी दिनहरूमा स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको सफल कार्यान्वयन मार्ग प्रशस्त गरोस भन्ने ध्येयका साथ स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङले हरेक आर्थिक वर्षमा आफ्नो कामको प्रतिवेदन तयार गर्नु पनि एक महत्वपूर्ण जिम्मेवारी रहेकोले यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ। यस प्रतिवेदनले जिल्लाको केहि विशिष्ट सुचकहरूको आधारमा समग्र स्वास्थ्यको स्थिति, आ.व २०७९-८० मा सम्पन्न भएका कार्यक्रमको विवरण, समस्या र समाधानका उपायहरूलाई चित्रण गरेको छ जसले आगामी दिनहरूमा अझै उत्कृष्ट तरिकाले कार्यक्रम संचालन गर्न मद्दत पुराउने अपेक्षा गरिएको छ।

प्रतिवेदनको उद्देश्य

स्वास्थ्य क्षेत्रको राष्ट्रिय उद्देश्य पुरा गर्नका लागि सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको व्यवस्थापन र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्यहरू प्रभावकारी किसिमले सम्पन्न गर्नु पर्ने हुन्छ । नेपालको संविधानले आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई जनताको मौलिक अधिकारको रूपमा स्थापित गरिसकेको परिप्रेक्ष्यमा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा र सुविधा उपलब्ध गराउने दिशामा जिल्लामा सञ्चालित कार्यक्रम, नीति वा योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मुल्यांकनका विभिन्न चरणहरूमा तथ्यांकीय सूचनाहरूले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका हुन्छन् । सूचनाको आधार विना लिएका निर्णयहरूले त्यति पूर्णता प्राप्त गर्न सक्दैनन् । तर सूचनाको उपलब्धताले मात्रै सबै निर्णय लिन सजिलो हुदैन, त्यसको प्रयोग गर्ने विधि, परिपक्वता र विश्लेषण गर्न सक्ने क्षमता जस्ता विविध पक्षहरूको बारेमा जानकारी पुराउनु आवश्यक छ । त्यसैले हरेक सेवाको क्षेत्रमा सूचनालाई सर्वशक्तिमान उपकरणको रूपमा लिइएको हुन्छ । सोहि अनुसार जिल्ला स्तरमा धेरै बहुआयामिक क्षेत्रहरू मध्ये अति सम्बेदनशील स्वास्थ्य क्षेत्रको कार्यक्रमहरू सम्बन्धि आ.व २०७९-८० मा स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ द्वारा भएका प्रगति, चुनौती तथा समाधानका उपायका बारेमा सरोकारवाला सम्पूर्णमा जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्यले यो प्रतिवेदन प्रकाशन गरिएको छ।

१.१ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

झोलुङ्गे पुलको जिल्लाको उपनामले परिचित बागलुङ जिल्ला, झण्डै नेपालको नक्ससँग मिल्दोजुल्दो आकारमा पूर्व-पश्चिम भई फैलिएको छ । नेपाल राज्यको गण्डकी प्रदेशमा रहेको बागलुङ जिल्ला, अक्षांश २८° १५" उत्तर देखि २८° ३७" उत्तर सम्म र देशान्तर करिब ८३° पूर्व देखि ८३° ३६" पूर्व सम्मको बीचमा रहेको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम सुदुर पूर्व कुनामा अवस्थित बागलुङ बजार हो । प्रशासनिक विभाजन अनुसार यस जिल्लाको पूर्वमा पर्वत, पश्चिममा रोल्पा र रुकुम, उत्तरमा म्याग्दी तथा दक्षिणमा प्युठान र गुल्मी जिल्ला पर्दछन्। कुल जनसंख्या २४९,२११ तथा १,७८४ वर्ग कि.मी.को क्षेत्रफलमा फैलिएको यस जिल्लामा ४ वटा नगरपालिका र ६ वटा गाउँपालिकाहरू रहेका छन्।

१.२ जिल्लाको नामाकरण

जिल्लाको नाम बागलुङ रहनुमा थुप्रै किम्बदन्तीहरू रहेको पाइन्छ । जस अनुसार संस्कृत भाषामा व्याघ्रालुनातीति, व्याघ्र = बाघ, लुनातीतिको अर्थ लुज, अर्थात "ब्याघ्रलुज" व्याघ्र = बाघ र लुजको अर्थ छेद्नु -काट्नु वा मास्नु हो । कुनै समयमा यस ठाँउमा बाघै बाघहरूको ताँती हुनुको कारण यहाँको जनजीवन अति नै भयावह थियो । यस्तो डरलाग्दो तथा दयनीय अवस्थालाई देखेर त्यस वेलामा मगराती जातिका बलिया व्यक्तिहरूको समूहहरूको सक्रियतामा ती बाघहरूलाई छेद्रे-काट्ने वा मास्ने जस्ता काम गरेका हुँदा बाघहरूलाई मास्ने उद्देश्यले गरेको कार्यको अर्थमा यस ठाउँको नाम "बाघलुज वा ब्याघ्रलु" रहन गई अपभ्रंश भई बागलुङ रहन गएको मानिन्छ ।

त्यस्तै गरी बाघ प्रचलित खस भाषा हो । "लुङ" को अर्थ लस्कर वा ताँती, पंक्तिवद्ध वा लामको अर्थलाई जनाउँछ । त्यस समयमा बाघहरूको लस्कर लाग्ने थलो भएकोले यस ठाउँको नाम "बाघलुङ" रहन गएको र पछि बागलुङ भएको हो भन्ने भनाई पनि रहेको छ ।

तिब्बती भाषामा "वाग" को अर्थ कहीं केही उठेको खण्ड र "लुङ" को अर्थ कहीं केही मैदान वा समथरलाई बुझाउँछ । यसर्थ "बागलुङ" को भौगोलिक वनावटलाई हेर्ने हो भने कतै उठेको र कतै मैदान वा समथर जमिनको भाग भएकोले पनि यस ठाउँको नाम बागलुङ रहन गएको हो भन्ने प्रष्ट हुन्छ ।

१.३ भौगोलिक अवस्थिति

क्र.स	विवरण	मान
१	आक्षांस	२८° १५" ३७ २८० उत्तरदेखि "उत्तरसम्म
२	देशान्तर	८३° पूर्वदेखि ८३° ३६ पूर्वसम्म
३	सिमाना	पूर्वमा पर्वत, पश्चिममा रोल्पा र रुकुम, उत्तरमा म्याग्दी तथा दक्षिणमा प्युठान र गुल्मी जिल्ला

४	क्षेत्रफल	१,७८४ वर्ग किलो मिटर
५	औषत लम्बाई	८२,५०० मिटर
६	औषत चौडाई	२३,८१५ मिटर
७	भौगोलिक विभाजन	पहाड
८	सबैभन्दा होचो भाग	खरबाड बजार ६०० मीटर
९	अधिकतम तापक्रम	३७.५ डि.से. न्यूनतम ६.५ डि.से.
१०	सरदार वर्षा	२०० मि.ली. वार्षिक
११	सदरमुकामको उचाई	९५० मीटर

१.४ जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरूको राजनैतिक विभाजन र जनसंख्या विवरण

क्र.स	स्थानीय तह	वडा संख्या	घरधुरी	कुल जनसंख्या		
				महिला	पुरुष	जम्मा
१	बागलुङ नगरपालिका	१४	१५९२४	३००२२	२६०८०	५६१०२
२	काठेखोला गाउँपालिका	८	५८९२	१२२७०	१०२५६	२२५२६
३	ताराखोला गाउँपालिका	५	२३३७	५१९८	४९२२	१०१२०
४	तमानखोला गाउँपालिका	६	२६११	५३८९	४५९३	९९८२
५	ढोरपाटन नगरपालिका	९	७४८५	१६१०१	१३९६७	३००६८
६	निसिखोला गाउँपालिका	७	५६३५	१२५५९	१०५६०	२३११९
७	बडिगाड गाउँपालिका	१०	६७४५	१५४३९	१३४००	२८८३९
८	गलकोट नगरपालिका	११	७७१४	१६२१६	१४३७२	३०५८८
९	बरेङ गाउँपालिका	५	२९२५	६०५६	५१०२	१११५८
१०	जैमिनी नगरपालिका	१०	६८२८	१३४०६	११२२२	२४६२८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.५ जिल्लामा स्वास्थ्य सेवा

नागरिकले पाउने स्वास्थ्य सेवा समग्र जिल्लाको बिकासको एउटा महत्त्वपूर्ण क्षेत्र हो। नागरिकलाई स्वस्थ नबनआउदा सम्म कुनै पनि क्षेत्रको बिकासको अनुमान गर्न सकिदैन। प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रणालीले समग्र रूपमा आमा नागरिकको स्वास्थ्य प्रबर्दन, उपचार, रोगको निदान र पुर्नस्थापना सँग सम्बन्धित सबै स्वास्थ्य संस्था, संगठन तथा स्रोतहरू समेटेको हुन्छ। गण्डकी प्रदेश, सामाजिक

विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतमा रहेर प्रदेशका जनतालाई हरबखत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न विभिन्न स्वास्थ्यका निकायहरू स्थापित हुदै आफ्ना जिम्मेवारी बहन गर्दै आइरहेका छन। नेपाल सरकारले पांच वर्षभित्र सबै स्थानीय तहमा कम्तिमा १५ शैयाको अस्पताल निर्माण गरी संचालनमा ल्याउने घोषणा गरे संगै यसका लागि हाल पालिका स्तरमा रहेका सम्भावित स्वास्थ्य संस्थालाई स्तरोन्नति गर्ने काम पनि अघि बढ्दै गएको छ। यस बागलुङ जिल्ला भित्र पनि १० वटा स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूले नियमित रूपमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएका छन। जिल्ला भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण तपशिल अनुसार रहेको छ।

बागलुङ जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य सेवाको विवरण										
सि.नं	पालिकाको नाम	जम्मा वडा संख्या	जम्मा स्वास्थ्य संस्था संख्या					जम्मा खोप केन्द्र	जम्मा मासिक खोप सेसन	जम्मा म.स्वा. स्व.से
			अस्पताल	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र / सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ			
१	बागलुङ नगरपालिका	१४	२	०	९	३	८	३८	४१	१९७
२	ढोरपाटन नगरपालिका	९	०	१	३	५	४	२०	२३	८२
३	गलकोट नगरपालिका	११	१	०	७	३	२	२२	२२	१२७
४	जैमिनी नगरपालिका	१०	०	१	८	०	४	२८	२८	१३८
५	बरेड गाउँपालिका	५	०	०	५	०	५	१२	१२	६३
६	काठेखोला गाउँपालिका	८	०	०	७	१	४	१८	१८	९३
७	तमानखोला गाउँपालिका	६	०	०	३	३	१	११	११	३८
८	ताराखोला गाउँपालिका	५	०	०	४	१	१	१२	१२	५५
९	निसीखोला गाउँपालिका	७	०	०	४	२	१	१५	१५	६६
१०	बडिगाड गाउँपालिका	१०	०	०	७	३	६	२६	२६	१०३
जम्मा		८५	३	२	५७	२१	३६	२०२	२०८	९६२

२.१ स्वास्थ्य कार्यालयको परिचय

नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थामा प्रवेश गरेपछि संविधानतः तीन तहको शासन व्यवस्थाको प्रावधान रहेको छ। गण्डकी प्रदेशका जिल्लाहरूमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहसँग समन्वय गर्दै तोकिए बमोजिम स्वास्थ्य सम्बन्धी गतिविधिहरू सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले प्रदेश तहको स्वास्थ्य कार्यालय स्थापना गर्ने निर्णय भए बमोजिम स्वास्थ्य निर्देशनालय मातहतको कार्यालयको रूपमा गण्डकी प्रदेशका सबै जिल्लामा स्थापना भएका स्वास्थ्य कार्यालयहरू मध्यको एक स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ हो। यस जिल्लामा ४ नगरपालिका तथा ६ गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आइरहेका छन्। गण्डकी प्रदेशमा आधुनिक चिकित्सा, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा मार्फत प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुर्नस्थापनात्मक सेवाका साथै स्वस्थ जीवनशैली परिवर्तनका लागि स्वास्थ्य सेवा प्रवाह हुँदै आइरहेको छ। स्वास्थ्य सेवालाई नियमित रूपमा प्रवाह गर्नका लागि प्रदेश सरकार मातहतमा जिल्लामा स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्लास्तरिय अस्पताल र आयुर्वेद स्वास्थ्य औषधालय/जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। त्यस्तै, स्वास्थ्य कार्यालयको समन्वयमा जिल्लाका सबै स्थानीय स्तर मातहतमा आधारभूत अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिकहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। स्वास्थ्य कार्यालय विशेषतः स्वास्थ्य निर्देशनालय मातहत कार्यालयको रूपमा रही प्रदेश र स्थानीय तहसँग समन्वय, सहजीकरण, सहयोग एवं तोकिए बमोजिम प्रदेशको निर्देशानुसार कार्यसम्पादन गर्ने निकायको रूपमा रहेको छ।

यस कार्यालयको मुख्य जिम्मेवारी निम्न अनुसारको कार्यहरू संचालन गर्ने/गराउने रहेको छ:

- प्रदेश अन्तर्गत स्वास्थ्य निर्देशनालय मातहत कार्यालयको रूपमा रही प्रदेश र स्थानीय तहसँग समन्वय, सहजीकरण, सहयोग एवं तोकिए बमोजिम प्रदेशको निर्देशन भए अनुसार कार्यान्वयन गर्ने।
- कार्यक्षेत्र भित्रका जिल्लाहरू तथा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई आवश्यक पर्ने खोप, अत्यावश्यक तथा गुणस्तर एवं संवेदनशील औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण तथा वितरण योजना (मासिक, त्रैमासिक/चौमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक) गरि कार्यान्वयन गर्ने।
- जनस्वास्थ्य तथा भेक्टर सर्भिलेन्स र विपद/महामारी व्यवस्थापन, सहजीकरण र समन्वय गर्ने।
- जनस्वास्थ्य अभियान संचालन तथा सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- स्थानीय सरकार र स्वास्थ्य निकायहरू बिच समन्वय गर्ने।
- एकीकृत स्वास्थ्य सुचना विश्लेषण र अध्ययन गरी सो अनुसार योजना बनाउने एवं स्थानीय तहमा सहजीकरण तथा पृष्ठपोषण गर्ने।
- स्वास्थ्य सेवाको पहुँच, उपयोग वृद्धि गर्न आवश्यक योजना बनाउने, समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने।
- सरकारी, निजी, सहकारी द्वारा संचालित स्वास्थ्य संस्थाहरू, कर्मचारीहरूको सुपरिवेक्षण, अनुगमन,

नियमन तथा गुणस्तर सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

- संस्थागत तथा जनशक्तिको प्राविधिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- प्रादेशिक विशेष स्वास्थ्य एवं नियमित कार्यक्रमहरू (क्षयरोग तथा कुष्ठरोग नियन्त्रण, परिवार नियोजन, मातृशिशु स्वास्थ्य, सामाजिक सुरक्षा, बिमा, विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर लगायत हात्तीपाइले, पोषण, दादुरा खोप, लगायत अन्य विशेष कार्यक्रमहरू)को संचालन, समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।
- वातावरणीय स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाई तथा पेशागत स्वास्थ्य प्रवर्धन एवं व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
- जनसंख्या व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- प्रदेश सरकारबाट तोकिएका कार्यहरू गर्ने ।
- बहुक्षेत्रीय समन्वय सहजीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- आन्तरिक प्रशासन (आर्थिक, प्रशासनिक, व्यवस्थापन) सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

२.२ जनशक्ति पदपूर्ति अवस्था

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय
बागलुङ

क्र.सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समुह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ती	रिक्त
१	ब/जनस्वास्थ्य प्रशासक	९/१० तह	स्वास्थ्य	हे.ई.	१	०	१
२	ब/जनस्वास्थ्य अधिकृत	७/८ तह	स्वास्थ्य	हे.ई.	१	१	०
३	तथ्याङ्क अधिकृत	७/८ तह	आ.यो.त.	तथ्याङ्क	१	१	०
४	हेल्थ असिष्टेन्ट वा सो सरह	५/६/७ तह	स्वास्थ्य	हे.ई.	३	३	०
५	पब्लिक हेल्थ नर्स	५/६/७ तह	स्वास्थ्य	क.न.	१	१	०
६	ल्याब टेक्निसियन	५/६/७ तह	स्वास्थ्य	मे.ल्या.टे.	१	१	०
७	कोल्ड चैन असिष्टेन्ट	४/५/६ तह	स्वास्थ्य	हे.ई.	१	०	१
८	अधिकृत	६ तह	प्रशासन	लेखा	१	१	०
९	अधिकृत	६ तह	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०
१०	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	२	२	०
११	हल्का सवारी चालक	श्रेणी विहिन	इन्जिनियर	मे.ई.	१	१	०
जम्मा					१४	१२	२

२.३ स्वास्थ्य कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण				
क्र.स	नाम थर	पद	ईमेल	सम्पर्क नं.
१	प्रविण शर्मा	जनस्वास्थ्य अधिकृत	baglungdho@gmail.com	९८५७६२२७८८
२	सुरेन्द्रजंग राजभण्डारी	लेखा अधिकृत	rbsuren5@gmail.com	९८५७६२०५४४
३	घनश्याम सापकोटा	तथ्यांक अधिकृत	gs.sapkota28@gmail.com	९८५७६२२०२५
४	देव प्रकाश घिमिरे	क्षयकुष्ठ निरीक्षक	prakashghimire282@gmail.com	९८५७६२०५१४
५	लक्ष्मी शर्मा	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	laxmi.acharya866@gmail.com	९८४६६३५८६६
६	डिल्लीप्रसाद आचार्य	ल्याब टेक्निसियन	acharyadilli049@gmail.com	९८५७६३७०४९
७	सिमा कुँवर	पब्लिक हेल्थ नर्स	kunwarshima@gmail.com	९८५६०७५१७५
८	सुरेश शर्मा	अधिकृत छैठौं (प्रशासन)	paudelsuresh1981@gmail.com	९८५७६२४०१६
९	राजु खत्री	खोप सुपरभाइजर	rajukhatri18@gmail.com	९८५७६२४९१८
१०	कमला थापा	सि. मलेरिया इन्स्पेक्टर	kamalathapa495@gmail.com	९८४६८१४४९५
११	रुद्र बहादुर पराजुली	ह. स. चा	rudraparajuli285@gmail.com	९८५७६२३३६६
१२	लिला खत्री	कार्यालय सहयोगी		९८४७६३६७६८
१३	लाल बहादुर के.सी	कार्यालय सहयोगी		९८६५०६१५४९

नाम: प्रविण शर्मा
पद: जनस्वास्थ्य अधिकृत
मोवाइल: ९८५७६२२७८८
ईमेल: baglungdho@gmail.com

नाम: सुरेन्द्रजंग राजभण्डारी
पद: लेखा अधिकृत
मोवाइल: ९८५७६२०५४४
ईमेल: rbsuren5@gmail.com

नाम: घनश्याम सापकोटा
पद: तथ्यांक अधिकृत
मोवाइल: ९८५७६२२०२५
ईमेल: gs.sapkota28@gmail.com

नाम: देव प्रकाश घिमिरे
पद: क्षयकुष्ठ निरीक्षक
मोवाइल: ९८५७६२०५१४
ईमेल:
prakashghimire282@gmail.com

नाम: लक्ष्मी शर्मा
पद: जनस्वास्थ्य निरीक्षक
मोवाइल: ९८४६६३५८६६
ईमेल:
laxmi.acharya866@gmail.com

नाम: डिल्लीप्रसाद आचार्य
पद: ल्याव टेक्सिसियन
मोवाइल: ९८५७६३७०४९
ईमेल:
acharyadilli049@gmail.com

नाम: सिमा कुँवर
पद: पब्लिक हेल्थ नर्स
मोवाइल: ९८५६०७५१७५
ईमेल: kunwarshima@gmail.com

नाम: सुरेश शर्मा
पद: सहायक छैठौ (प्रशासन)
मोवाइल: ९८५७६२४०१६
ईमेल:
paudelsuresh1981@gmail.com

नाम: राजु खत्री
पद: खोप सुपरभाइजर
मोवाइल: ९८५७६२४९१८
ईमेल: rajukhatri18@gmail.com

नाम: कमला थापा
पद: मलेरिया इन्स्पेक्टर
मोवाइल: ९८४६८१४४९५
ईमेल:
kamalathapa495@gmail.com

नाम: रुद्र बहादुर पराजुली
पद: ह. स. चा
मोवाइल: ९८५७६२३३६६
ईमेल:
rudraparajuli285@gmail.com

नाम: लिला खत्री
पद: कार्यालय सहयोगी
मोवाइल: ९८४७६३६७६८
ईमेल: -

नाम: लाल बहादुर के.सी
पद: कार्यालय सहयोगी
मोवाइल: ९८६५०६१५४९
ईमेल: -

२.४ नागरिक वडापाल

नागरिक बडापत्र (Citizen Charter)						
क्र.सं.	सेवाको विवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने		सेवा प्राप्त गर्दा पेश गर्नुपर्ने कामजातहरू	जिम्मेवारी कर्मचारी/फोँट	मुनासो सुन्ने अधिकारी
		समय	शुल्क			
१	खोप सेसन संचालनको तोकिएका खोप केन्द्रबाट खोप सेवा संचालनका लागि राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तरगतका भ्याक्सिन वितरण	१ घण्टा		सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमाणित माग फारम	खोप/ कोल्डचेन	कार्यालय प्रमुख
२	स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक कम्प्युटिज जस्तै परिवार नियोजनका साधन, मिटासिन ए, आईरन चक्की आदि वितरण	१ घण्टा		सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमाणित माग फारम	सम्बन्धित फोकल व्यक्ति/ स्टोर	कार्यालय प्रमुख
३	अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री र HMIS/LMIS तथा अन्य फारम वितरण	२ देखि ३ घण्टा		सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमाणित माग फारम	स्टोर/ तथ्याहक	कार्यालय प्रमुख
४	क्षयरोग, कुष्ठरोग, हात्तीपाईले, HIV/AIDS, कार्यक्रमसँग सम्बन्धित औषधी तथा सामग्री वितरण	१ घण्टा		सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमाणित माग फारम	क्षयरोग, कुष्ठरोग तथा रोग निवन्धन	कार्यालय प्रमुख
५	महामारी/ विपदको समयमा आवश्यक पर्ने औषधी, सामग्री वा अन्य व्यवस्थापन कार्यका साथै रोगको सन्तिलेन गर्ने	१ घण्टा ३० मिनेट		स्थानीय तहको अनुरोध पत्र वा आधिकारिक सूचना	RRR फोकल पर्सन	कार्यालय प्रमुख
६	कार्यालयमा हुने गतिविधिहरूबारे सूचना उपलब्ध गराउने	१-२ घण्टा		सूचना माग गर्ने व्यक्ति वा निकायको आधिकारिक अनुरोध वा निवेदन	तथ्याहक, प्रशासन, लेखा वा सम्बन्धित फोँटहरू	कार्यालय प्रमुख
७	नर्सिङ होम स्वीकृति, नवीकरण तथा नियमन गर्ने	१५ दिन	स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा स्तरोन्नती मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका २०७० (संशोधन सहित) मा भएका प्रावधान अनुसारका कामजात सहितको निवेदन र लाग्ने शुल्क	संस्था स्वीकृतिका लागि पेश गर्नुपर्ने सम्बन्धी मापदण्डमा उल्लेख भएका कामजातहरू	संस्था स्वीकृति तथा नियमन गर्ने/ प्रशासन	कार्यालय प्रमुख
८	क्षेत्रका पढीस देखि २०० शैयाका अस्पताल, डेप्टल क्लिनिक, आँखा उपचार केन्द्र, रेडियो इमेजिङ सेन्टर लगायतका नीजि स्तरका स्वास्थ्य संस्थाको प्रस्तावको विस्तृत अध्ययन, अनुमति मरी स्वास्थ्य निर्देशनालय र सामाजिक विकास मन्त्रालयमा पेश गर्ने	१५ दिन	स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा स्तरोन्नती मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका २०७० (संशोधन सहित) मा भएका प्रावधान अनुसारका कामजात सहितको निवेदन	स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा स्तरोन्नती मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका २०७० (संशोधन सहित) मा भएका प्रावधान अनुसारका कामजात सहितको निवेदन	संस्था स्वीकृति तथा नियमन/ प्रशासन	कार्यालय प्रमुख
९	परिवार नियोजन तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी जानकारी	तुरन्तै		मौखिक वा लिखित अनुरोध	परिवार नियोजन तथा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम	कार्यालय प्रमुख
१०	बालस्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी जानकारी	१ दिन		मौखिक वा लिखित अनुरोध	बाल स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम	कार्यालय प्रमुख
११	प्रयोगशाला सम्बन्धी जानकारी एवं छात्रपानी परिष्करण तथा वातावरणिय परिष्करण	१ दिन		मौखिक वा लिखित अनुरोध	प्रयोगशाला	कार्यालय प्रमुख
१२	जनस्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समन्वय कार्यसँग सम्बन्धित कार्य	१ घण्टा		मौखिक वा लिखित अनुरोध	प्रशासन	कार्यालय प्रमुख

२.५ बागलुङ जिल्ला अन्तर्गत दश स्थानीय तह तथा स्वास्थ्य संयोजकहरूको विवरण

क्र.स	स्थानीय तहको नाम	स्वास्थ्य संयोजकको नाम	इमेल	सम्पर्क नम्बर
१	बागलुङ नगरपालिका	राम प्रसाद खनाल	Khanalramprasad7@gmail.com	९८५७६२०२१७
२	ढोरपाटन नगरपालिका	केशव थापा	Thapakeshab90@gmail.com	९८४११८०४५३
३	गलकोट नगरपालिका	सुशिल पौडेल	Sushilbalewa123@gmail.com	९८५७६६४२७४
४	जैमिनी नगरपालिका	गोविन्द प्रसाद शर्मा	Acharyagobinda757@gmail.com	९८४७६२२४२५
५	बरेङ गाउँपालिका	पदम बहादुर पुन	Padam.pun10@gmail.com	९८६५०६१८१०
६	काठेखोला गाउँपालिका	रामचन्द्र लामा	Lamaramchandra7@gmail.com	९८४७६२८७५५
७	तमानखोला गाउँपालिका	तिल बहादुर छन्त्याल	Chhantyalb1@gmail.com	९८५७६२४७७४
८	निसिखोला गाउँपालिका	जुनी मगर	nisihealthbranch@gmail.com	९८६७९४७९१३
९	ताराखोला गाउँपालिका	उदित थापा	dhyangeetn@gmail.com	९८५७६२२९५०
१०	बडीगाड गाउँपालिका	विपेन्द्र के.सी	Bijaykc560@gmail.com	९८५७६७२५६०

२.६ बागलुङ जिल्ला अन्तर्गत दश स्थानीयमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

क्र.स	पालिका	वडा न.	संस्थाको नाम	जम्मा कर्मचारी	प्रमुखको नाम	मोबाइल न.
१	बागलुङ	१	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र रामरेखा	४	रिता शर्मा	९८४७६२२१६५
२		२	संस्थागत क्लिनिक	३	लक्ष्मि थापा मगर	९८४७६६३५०५
३		३	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र खहरे	४	शान्त शर्मा	९८४७६३९५५६
४		४	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र कुडुले	३	लक्ष्मि लामिकछाने	९८४७६३०६२५
५		५	मालिका स्वास्थ्य चौकि	६	अनिता राजभण्डारी	९८४७६२९४५५
६		६	लहरेपिपल स्वास्थ्य चौकी	४	विष्णुनाथ सापकोटा	९८५७६२२९१२
७		६	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र सिम	२	टुल्की देवि सापकोटा	९८४७६२३३९२
८		७	मुलपानि स्वास्थ्य चौकि	५	महेन्द्र प्रकाश शर्मा	९८५७६२४८७१
९		७	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र हरिचौर	२	डेल कुमारी थापा	९८४७६१४५३२
१०		८	सिगाना स्वास्थ्य चौकि	६	भुमिधर शर्मा	९८४७६६१९०१
११		८	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र बौडेचौर	२	राजेश शर्मा	९८६००५५४२६
१२		९	तित्याड स्वास्थ्य चौकि	४	नारायण प्रसाद पौडेल	९८५७६२८५७२
१३		१०	भकुण्डे स्वास्थ्य चौकी	४	उमेश सर्वुजा	९८५७६२०३१०
१४		११	रायँडाडा स्वास्थ्य चौकी	५	केयरसिंह थापा	९८५७६३०९४०
१५		११	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र तमाखुवारी	२	आशा गैरे	९८६१७३९१७४
१६		१२	अमलाचौर स्वास्थ्य चौकी	६	कृष्ण प्रसाद शर्मा	९८५७६२०५७०
१७		१२	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र सरङ्गी	२	भुमिराज शर्मा	९८५७६३५३२५
१८		१३	बागलुङ नगर अस्पताल	९	डा. गरिमा खनाल	९८४९८३४५४९
१९		१३	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र बास्कोट	१	महेस पौडेल	९८४७७९४४०९
२०		१३	सहरी स्वास्थ्य केन्द्र पैयुँपाटा	१	रामचन्द्र रिजाल	९८४७७९७०१६
२१	१४	नारायणस्थान स्वास्थ्य चौकी	७	ऋषिराम शर्मा	९८५७६३७१५०	

२२	काठेखोला	१	पाला स्वास्थ्य चौकी	५	ध्रुव के.सी.	९८६७६३१७१०
२३		२	भिमापोखरा स्वा.चौ.	१	आसिष सापकोटा	९८६७६४६५०८
२४		३	धम्जा स्वास्थ्य चौकी	२	राजेन्द्र महतो	९८४७६२०४२४
२५		३	धम्जा सा. स्वास्थ्य ईकाई	१	धन थापा	९८४७६६८७३१
२६		४	तंग्राम स्वा.चौकी	५	गणेश प्रसाद शर्मा	९८५७६२३०७०
२७		५	विहुँ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१	कृति पुन	९८४७६०४३६०
२८		६	विहुँ स्वास्थ्य चौकी	३	मायाँ देवी निउरे	९८४७७२७०३७
२९		७	रेश स्वास्थ्य चौकी	४	सागर शर्मा	९८६७६२२०२३
३०		७	रेश सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	१	गोविन्द थापा	९८४७६६०७९५
३१		८	लेखानी स्वास्थ्य चौकी	४	लक्ष्मी प्रसाद निउरे	९८४७६२९४७५
३२	ताराखोला	१	अमरभूमि स्वास्थ्य चौकी	५	पुष्पा घर्ती पुन	९८६९०६६७९०
३३		१	अमरभूमि सामुदायिक स्वास्थ्य एकाई	३	सुनिता थापा पुन	९८६१४३०९८२
३४		२	अर्गल स्वास्थ्य चौकी	६	जयन्ति रोका	९८६७६९४९७४
३५		३	हिल स्वास्थ्य चौकी	७	नन्दकली घर्ती	९८६९३३५०१७
३६		४	दोगाडी आधारभूत स्वास्थ्य एकाई	३	मनिका शेर्बुजा	९८६९५३२४८५
३७		५	ताराखोला स्वास्थ्य चौकी	७	दल बहादुर पुलिसा	९८४६९०१४२६
३८	जैमिनी	१	कुश्मिसेरा प्रा स्वा के	१४	डा सुलभ आचार्य	९८४३१९७०४२
३९		२	दमेक स्वास्थ्य चौकी	४	हेम कुमार आचार्य क्षेत्री	९८५७६३१११५
४०		३	नेपाने शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	५	भिम बहादुर पुन	९८४७७२१०९९
४१		४	विनामारे स्वास्थ्य चौकी	६	अन्जु शर्मा	९८४७७२२७७७
४२		५	सर्कुवा स्वास्थ्य चौकी	४	डिल बहादुर थापा	९८४५४२१४३७
४३		६	अर्जेवा स्वास्थ्य चौकी	५	अमन पुन	९८४६९७३५४०
४४		७	जैदी स्वास्थ्य चौकी	६	झलक राज आचार्य	९८५७६२८७८४
४५		८	छिस्ती स्वास्थ्य चौकी	६	सुर्य प्रकाश महतारा	९८४३९२२१०३
४६		९	पैयुँथन्थाप स्वास्थ्य चौकी	४	लक्ष्मी बहादुर क्षेत्री	९८४७६३१२३०
४७		१०	राडखानि स्वास्थ्य चौकी	६	राजेन्द्र थापा	९८४५४४२५८१
४८		८	मर्नास शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३	राजु शर्मा	९८४७७५३७५३
४९		७	बाओ शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३	अशिमता शर्मा	९८४६९०२५००
५०		१०	डाडाखानि शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३	शुशिला थापा	९८६७७०९६२०

५१	बरेंड	१	धुल्लुबाँसकोट स्वास्थ्यचौकी	६	प्रकाश चालिसे	९८६२४७२०११
५२		२	हुगिदिशिर स्वास्थ्यचौकी	९	करण कुमार साह	९७४४२२८२१६
५३		३	बाटाकाचौर स्वास्थ्यचौकी	७	धर्म प्रकाश थारु	९८६४८८३४२८
५४		४	सल्यान स्वास्थ्यचौकी	६	सुनिल के सी	९८६८०९३६४९
५५		५	सुखौरा स्वास्थ्यचौकी	६	आयुशा रिजाल	९८६७६८३००४
५६		१	गंडेल सामुदायिक स्वा. ई.	२	राम कुमार खड्ग	९७४२२८१७८६
५७		१	लुगरुड सामुदायिक स्वा. ई.	२	लक्ष्मी क्षेत्री	९८४७६१७२९४
५८		२	हुगिदिशिर सामुदायिक स्वा.ई.	३	सिर्जना खत्री के सी	९८६२२४७३२३
५९		३	सागदी सामुदायिक स्वा. ई.	२	दिलसरी खत्री	९८६१०४१६७९
६०		४	थपलुड सामुदायिक स्वा. ई.	२	सुस्मिता थापा	९८६६८५६५१०
६१	बडिगाड	१	दगातुन्डाडा स्वास्थ्य चौकी	५	चन्दा थापा	९८४०१७७४०६
६२		२	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र खर्बाड	५	सुदिप रन्जन यादव	९८४३५८८७९६
६३		३	सिसाखानी स्वास्थ्य चौकी	५	भक्त बहादुर श्रीस	९८६७६८५८८४
६४		४	जलजला स्वास्थ्य चौकी	५	व्योम नारायण भारी	९८६७६३३९५१
६५		५	ग्वालीचौर स्वास्थ्य चौकी	७	शुशिला रेश्मी	९८६१४६८८९३
६६		६	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र खाल	४	बेली कुमारी कुवंर क्षेत्री	९८६८८४१२३४
६७		७	भिमगिठे स्वास्थ्य चौकी	६	तारा बहादुर घर्ती मगर	९८४६८२२२६०
६८		८	रणसिंह किटेनी स्वास्थ्य चौकी	५	निसा पुन	९८६६०६२५७५
६९		९	दर्लिङ स्वास्थ्य चौकी	६	उपेन्द्र बिस्ट	९८६५५२३५३७
७०		१०	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र दर्लिङ	४	राजिव कुमार सिंह	९८४४११५६७७
७१		३	तारान्जा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	२	सुमिा पुन	९८४०८०७७६७
७२		४	जलजला सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	२	सुजता कुवर क्षेत्री	९८६०९००३२६
७३		५	ग्वालीचौर सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	२	दिवा पाईजा	९८६१२०१७०६
७४		८	भिडिखोर सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	२	पूर्णकली राना	९८४६९४६६१२
७५		१०	आरुपाता सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	२	कुल बहादुर थापा	९८६१५३३४६९

७६		१	बोंगादोभान स्वास्थ्य चौकी	९	होम बहादुर घर्ति	९८४७१७०१०९
७७		२	नाबाड आ.स्वा.से.के.	३	सन्दिप रावत	९८६६०५४७७९
७८		२	बोंगखानी सामुदायिक स्वा.इ.	३	कल्पना के.सी.	९८६३६३४२८२
७९	तमानखोला	३	तमान स्वास्थ्य चौकी	५	शान्ति कुमारी बुढाथोकी	९८४७६५२७३३
८०		४	लाम्मेला आ.स्वा.से.के.	३	कल्पना घर्ति मगर	९८६७६२०३०७
८१		५	खुँखानी स्वास्थ्य चौकी	६	गरिमा हर्मेला	९८६७६४६७०४
८२		६	नर्जाखानी आ.स्वा.से.के.	४	लक्ष्मी कुमारी छन्त्याल	९८४७७२६५२१
८३		१	बुर्तिबाड प्रा.स्वा.के	४५	डा रचना सुवेदि	९८४६६१३७१४
८४		२	रिनाम आधारभुत	३	लक्ष्मी पुन	९८६७६८१३७९
८५		३	सामा आधारभुत	२	बिमाला घर्ति	९८६०१७६०२१
८६		४	खुडगा स्वा.चौ.	७	भुमिका मगर	९८४९६५१३८०
८७		४	धिरि शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१	बिल कुमारी बुढाथोकी	९८४९२२३२७७
८८	ढोरपाटन	५	अधिकारिचौर स्वा.चौ.	७	शानति पुन	९८४७७९५४००
८९		६	गादिखोला आधारभुत	६	ज्ञान कुमारी कुमाई भन्दारी	९८६१७३९४१८
९०		७	बुबाड स्वा.चौ	७	दिपक थापा	९८४५६९१०६२
९१		८	सेराबाड आधारभुत	४	मानसिङ पुन	९८६६५७८४७२
९२		९	लाकुरिबोट आधारभुत	५	बिश्वास कायत	९८४७६१३७३३
९३		९	ढोरपाटन सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र	५	सिता बुढा	९८६७३६१००६
९४		१	देविस्थान स्वास्थ्य चौकी	५	सुनौला कुमारी बुढा	९८४११५७४२०
९५		२	अर्नाकोट सा स्वा ई	४	बिष्णु कार्की कुवर	९८०५११६४२७
९६		३	बोहरागाउ स्वास्थ्य चौकी	७	कसिन्द्र शाही	९८४७६६६४९५
९७	निसिखोला	४	थापागाउ आ स्वा से के	३	चन्द्रकला घर्ति	९८६७१९११५१
९८		५	निसी आ स्वा से के	३	नरमाया बुढा मगर	९८६७१३८३७३
९९		६	निसी स्वास्थ्य चौकी	५	नमुना बि क	९८४८१५५११७
१००		७	राजकुट स्वास्थ्य चौकी	६	गणेश खड्का	९८६७४११३८२

१०१		१	दुदिलाभाटी स्वास्थ्य चौकी	५	यममया राना	९८४६५२८५४७
१०२		२	नरेठाटि स्वास्थ्य चौकी	६	डिलु प्रसाद सुबेदी	९८५७६४०८९३
१०३		३	हतिया स्वास्थ्य चौकी	८	मिनराज गैरे	९८४७६५५५२०
१०४		४	बौरा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	४	गणेश सुनार	९८५७६२९३५०
१०५		५	गलकोट नगर अस्पताल	२५	डा. राजेश पौडेल	९८५१२१७२०८
१०६		६	चरौदी आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	२	देवी पुन	९८४७६३२११८
१०७	गलकोट	७	मल्म स्वास्थ्य चौकी	५	अनिता कार्की	९८५७६३४३११
१०८		८	काडेवास स्वास्थ्य चौकी	६	प्रतिक्षा लाम्टागे	९८६७२६०९५८
१०९		८	थालेपोखारा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१	बिमला सापकोटा	९८६७०१८०३२
११०		९	रिष्मी आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	३	सरिता खड्का	९८६७६१७१७७
१११		१०	पाण्डवखानी स्वास्थ्य चौकी	७	रत्न सुनार	९८४७७४३२१९
११२		१०	रमुवा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	२	दुर्गा राना	९८५७६५८९९९
११३		११	रिघा स्वास्थ्य चौकी	७	लक्ष्मी घर्ति	९८४७६६८९३७
जम्मा				५५५		

३.१ स्वास्थ्य कार्यालयबाट सम्पन्न भएका संघ सशर्त तर्फका कार्यक्रमहरू

३.१.१ राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार सम्बन्धि कार्यक्रम

- स्थानीय आंम संचार मध्यम बाट स्वास्थ्य संदेश प्रसारण (केबुल टेलिभिजन ,एफएम, अनलाइन , पत्रपत्रिका आदि)

३.१.२ महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

- विश्व औलो दिवस मनाउने, किटजन्य रोगहरूको परिमार्जित निर्देशिका बमोजिम प्राविधिकहरूबाट अनुगमन तथा अनसारइट कोचिड, किटजन्य रोगहरू सम्बन्धि सरोकारवालाहरूसंगको समन्वय बैठक
- मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि तालिम
- नसर्ने रोग सम्बन्धि PEN तालिम
- हात्तीपाइले रोग बिरुद्धको औषधि खुवाउने अभियानको योजना तर्जुमा गोष्ठी , जिल्लाबाट पालिकासम्म औषधि तथा IEC ढुवानी, जिल्ला समन्वय समितिको मिटिङ, पत्रकार अन्तर्कृया, बिज्ञापन, छपारङ्ग, हात्तीपाइले रोग बिरुद्धको औषधि सेवन पश्चात असर देखिएका बिरामीहरूको उपचारका लागि अस्पतालहरूमा हुने खर्चको सोधभर्ना तथा अनुगमन र मुल्याङ्कन
- कालाजार, डेंगू, चिकनगुनिया, स्क्रब टाइफस, जीका, अन्य रङ्गमर्जिड रोगहरू साथै किटजन्य रोग नियन्त्रणबारे स्वास्थ्यकर्मी, म.स्वा.से. तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई अभिमूखिकरण/ अन्तरक्रिया, कालाजारका रोगीको उपचार तथा केस बेस सर्भिलेन्स, कालाजार बिरामीको उपचारका लागि प्रादेशिक तथा जिल्ला अस्पतालहरूमा आउने बिरामीहरूको यातायात र निदान खर्च बापत सोधभर्ना (बिरामीको यातायात खर्च रू.२००० र निदानका लागि सोधभर्ना रू. ५०००), डेङ्गू सार्ने लामखुट्टेको बासस्थान खोजी गरि लार्भा नष्ट गर्ने

३.१.३ उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम

- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको स्तरीय उपचार पद्धती (BHS STP) सम्बन्धि स्वास्थ्यकर्मीलाई अभिमूखिकरण
- स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि आँखा, नाक, कान, घाटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि प्राथमिक उपचार बारे अभिमूखिकरण ३. स्वास्थ्य चौकी (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड सम्बन्धि समिक्षा , अनुगमन. पारस्परिक अवलोकन भ्रमण तथा सुद्विधिकरण)

३.१.४ स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम

- स्थानीय तहहरू साथै स्वास्थ्य संस्थामा डाटा इन्ट्र गर्ने कर्मचारीहरूलाई परिमार्जित एल एम आइ एस, एच एम आई एस अभिलेख, प्रतिवेदन तथा मासिक अनुगमन पुस्तिका र आइ एम यू समेतको ओरियण्टेशन
- स्थानीय तहहरूको डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार, मासिक बैठक, अर्धवार्षिक एवं

- वार्षिक समिक्षा साथै वार्षिक प्रतिवेदन तयारी एवं छपारडू समेत
- तथ्यांक व्यवस्थापन समिति निर्माण तथा तथ्यांक बिप्लेषण गरी नियमित प्रस्तुतिकरण

३.१.५ क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

- जिल्लास्तर क्षयरोग कोहर्ट विश्लेषण तथा समीक्षा गोष्ठी
- क्षयरोग आधारभूत तथा पुनर्ताजगी तालिम
- जिल्ला बाट पालिका एवम डि.आर उपचारकेन्द्र बाट उपकेन्द्र सम्म औषधि, ल्याब सामाग्री तथा अन्य बस्तु ढुवानी, विश्व क्षयरोग दिवस मनाउने, सुपरिवेक्षण तथा स्थलगत अनुशिक्षणा तथा अनुगमन, ल्याब सुपरभाइजनर द्वारा ल्याब गुणस्तर सुधार, क्युसीका लागि खकार संकलन
- उपचारमा दर्ता भएका, एवं असाहय तथा गरिब बिरामीहरू लाई उपचार अवधिभर पोषण भत्ता,
- औषधी प्रतिरोधी क्षयरोगका बिरामीहरूका लागि पोषण, यातायात तथा आधारभूत परीक्षण तथा जटिलता व्यवस्थापन खर्च तथा जटिलता व्यवस्थापन खर्च

३.१.६ एड्स तथा यौन रोग कार्यक्रम

- एचआईभी सम्बन्धि बेदभाव घटाउन निमित्त विभिन्न संचार माध्यमबाट प्रसारण गर्न कार्यक्रम संचालन गर्ने

३.१.७ नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम

- राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका कार्यक्रम संचालन (आधारभूत तथा पुनर्ताजगी तालिम संचालन र ससम्मान बिदाई समेत)

३.१.८ अपाङ्गता रोकथाम तथा कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

- कुष्ठरोग निवारण तथा अपाङ्गता व्यवस्थापन कार्यक्रम (समिक्षा तथा योजना तर्जुमा, अभिमुखीकरण, बिरामी खोजपडताल, प्रमाणिकरण, दिवस, अपाङ्गता शिघ्र पहिचान, प्रेषण, यातायात खर्चआदि

३.१.९ परिवार कल्याण कार्यक्रम

- पोषण सामाग्री ढुवानी
- पोषण कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण
- स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत MNH कार्यक्रम
- परिवार नियोजन र किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा
- कोभिड १९ खोप बुस्टर मात्रा समेतको अभियान संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च (ए.ई.एफ. आई व्यवस्थापन र टिम परिचालन, बैठक, अभिमुखीकरण, जनशक्ति परिचालन, प्रचार प्रसार तथा सामाजिक परिचालन, सुपरिवेक्षण अनुगमन, खोप तथा कोल्डचेन सामाग्री वितरण तथा ढुवानी, सामाग्री छपाई आदी)
- जिल्ला स्तरमा पूर्ण खोप कार्यक्रमको समिक्षा तथा पूर्ण खोप दिगोपना र सरसफाई प्रवर्धन सम्बन्धि अभिमुखीकरण र दिगोपनाको लागि योजना तयारी गोष्ठी (नवनिर्वाचित स्थानिय तह

- प्रमुख-उप प्रमुख, प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख)
- छुट बच्चाको पहिचान भई पूर्ण खोप सुनिश्चितताको समिक्षा, नियमित खोपको सुदृढीकरण र पूर्ण ओप दिगोपनाको लागि सुक्ष्मयोजना अद्यावधिक २ दिन र सरसफाई प्याकेजको पुर्नताजगी तालिम १ दिन गरि ३ दिने गोष्ठी
 - नियमित खोपको सुदृढीकरणको लागि स्थानिय एफ रेडियोहरुबाट सूचना प्रसारण (माघ देखि वैशाख सम्म)
 - खोपकोल्डचेन व्यवस्थापनको लागि ईन्धन तथा विद्युत महशुल भुक्तानि
 - पालिका स्तरमा खोप छुट बच्चा (शुन्य डोज तथा ड्रप आउट) को पहिचान र छुट खोप पूरा गरी पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा नियमित खोप र सरसफाई प्रबर्द्धनको लागि रणनीति तयारी तथा सुक्ष्म योजना अद्यावधिक २ दिने गोष्ठी
 - खोपकोल्डचेन सामाग्रिको नियमित मर्मत, आकष्मिक व्यवस्थापन, सोलुखुम्बु स्वास्थ्य कार्यालयको नयाँ कोल्डरुममा विद्युत जडान तथा खानेपानी व्यवस्थापन, नवलपरासी पूर्व स्वास्थ्य कार्यालयमा जिल्ला कोल्डरुम सञ्चालन व्यवस्थापन समेत र रेफ्रिरेजेरेटर भ्यान मर्मत समेत
 - नियमित खोप सेवा र आकष्मिक अवस्थामा प्रदेश तथा जिल्लाबाट भ्याक्सिन, खोप सामग्री र खोप तथा सरसफाई प्रबर्द्धनसँग सम्बन्धित अन्य सामाग्रीको व्यवस्थापन, वितरण तथा ढुवानी खर्च
 - पालिका स्तरमा पूर्ण खोप कार्यक्रमको समिक्षा तथा पूर्ण खोप दिगोपना र सरसफाई प्रबर्द्धन लागी योजना तयारी गोष्ठी १ दिने (पालिका खोप समन्वय समिती, वडा प्रतिनिधि र स्वास्थ्य संस्था प्रमुख)
 - खोप तथा पूर्ण खोपको बारेमा जनचेतना बढाई खोप उपयोग बृद्धिको लागि स्थानिय भाषामा शैक्षिक सामाग्री (खोप सम्बन्धि सन्देश मुलक ब्रोसुर, पम्प्लेट, खोप तालिका, खोप मौज्दात नियन्त्रण रजिष्टर, सुक्ष्म योजना फारम तथा खोप अनुगमन चार्ट र खोपसँग सम्बन्धित अन्य सामाग्री आदि)
 - गुणस्तरीय खोप सेवा संचालन तथा सरसफाई प्रबर्द्धनमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मीको दक्षता बृद्धि गर्न नयाँ तथा खोप तालिम नलिएका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता एवं सुक्ष्म योजना तयारी प्रक्रिया, तथा कोल्डचेन व्यवस्थापन, ए.ई.एफ.आई, सर्भिलेन्स, र सरसफाई प्रबर्द्धन सम्बन्धि आधारभुत ४ दिने तालिम
 - जिल्लाबाट पालिका तथा स्वास्थ्य संस्थास्तरमा खोप, सरसफाई प्रबर्द्धन कार्यक्रम तथा पूर्ण खोप भेरिफिकेसन र दिगोपनाको लागी सहजीकरण, सुपरिवेक्षण एवम् पूर्ण खोप घोषणा सभा
 - खोपको पहुंच बढाई छुट वच्चालाई खोप दिलाई पूर्ण खोप सुनिश्चित गर्न वैशाख महिनालाई खोप महिना संचालन गर्ने तथा पालिकास्तरमा योजना निर्माण
 - IMNCI कार्यक्रम

३.२ स्वास्थ्य कार्यालयबाट सम्पन्न भएका प्रदेश समानीकरण तर्फका कार्यक्रमहरू

- महामारी तथा प्रकोपजन्य अवस्थामा बहुपक्षिय निकायहरूबीच समन्वयत्मक बैठक, RRT परिचालन तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- सरुवा रोग (कोभिड १९, क्षयरोग, डेंगु आदि) को केस इन्भेस्टिगेसन तथा कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ
- स्वास्थ्य स्वयंसेविका भत्ता
- आमा तथा बालबालिकाको पोषण सुधार आयोजना
- पाँच वर्ष मुनिका बाल-बालिकाहरूको पोषणको अवस्था लेखाजोखा
- टोल विकास/सहकारी/आमा समुहमा स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम
- स्थानीय तहको साक्षेदारीमा पूर्वप्रसुति र उत्तरप्रसुती (ANC & PNC) का घर घरमा स्वास्थ्य कर्मी सेवा कार्यक्रम
- खानेपानी आयोजनाको वातावरणिय लेखाजोखा/निशुल्क खानेपानी परीक्षण/खानेपानी परिक्षण प्रतिवेदन सार्वजनिकिकरणको साथै जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम
- विषादी रहित खाद्य तथा पोषण प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम (मानसिक तथा किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य)
- बैदेशिक रोजगारीमा जाने युवा/युवतीहरूको लागि स्वास्थ्य सचेतनामुलक कार्यक्रम एवं स्वास्थ्य परिक्षण
- वार्षिक प्रतिवेदनको तयारी तथा छुपाई
- स्वास्थ्य सम्बन्धी जोखिम सञ्चार अभिमुखिकरण तथा जनचेतना वृद्धिका लागि मिडिया परिचालन
- एम्बुलेन्स सेवा समितिको बैठक तथा सरोकारवालाहरू बीच समीक्षा तथा अभिमुखिकरण
- पहुँच कम भएका स्थानहरूमा परिवार नियोजन सेवा
- पारिवारिक तथा जनसाख्यिक लगत संकलन
- क्षयरोग स्कृनिङ तथा कन्ट्याक ट्रेसिङ
- एच आई भि तथा अन्य रोगहरूको सर्भिलेन्स
- स्थानीय तहहरूका स्वास्थ्य प्रमुखहरूलारइ स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको जिल्ला स्तरमा चौमासिक बैठक तथा योजना तर्जुमा

३.३ आ.व. २०७९-८० मा खोप कार्यक्रमको प्रगती अवस्था

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका खोप कार्यक्रम सम्बन्धि कार्यक्रमहरू:

- ५ देखि ११ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरूलाई फाइजर-बायोएनटेक खोप दिने बारे अभिमुखिकरण
- पालिका स्तरमा पूर्ण खोप कार्यक्रमको समिक्षा तथा पूर्ण खोप दिगोपना र सरसफाई प्रवर्द्धन सम्बन्धी १ दिने अभिमुखिकरण
- पालिका स्तरमा पूर्ण खोप कार्यक्रमको समिक्षा तथा पूर्ण खोप दिगोपना र सरसफाई प्रवर्द्धन सम्बन्धी १ दिने अभिमुखिकरण एवं दिगोपनाको लागि योजना तयारी गोष्ठी

- छुट बच्चाको पहिचान भई पूर्ण खोप सुनिश्चितताको समिक्षा, नियमित खोपको सुदृढीकरण र पूर्ण खोप दिगोपनाको लागि सूक्ष्म योजना अद्यावधिक २ दिन र सरसफाई प्याकेजको पुर्नताजगी तालिम १ दिन गरि ३ दिने गोष्ठी कार्यक्रम
- पालिका स्तरमा खोप छुट बच्चा (शून्य डोज तथा ड्रप आउट) को पहिचान र छुट खोप पूरा गरी पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा नियमित खोप र सरसफाई प्रवर्द्धनको लागि रणनीति तयारी तथा सूक्ष्म योजना अद्यावधिक २ दिने गोष्ठी कार्यक्रम
- गुणस्तरीय खोप सेवा संचालन तथा सरसफाई प्रवर्द्धनमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मीको दक्षता बृद्धि गर्न नयाँ तथा खोप तालिम नलिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता एवं सुक्ष्म योजना तयारी प्रक्रिया, तथा कोल्डचेन व्यवस्थापन, ए.ई.एफ.आई, सर्भिलेन्स, र सरसफाई प्रवर्द्धन सम्बन्धि आधारभुत ४ दिने तालिम
- जिल्लाबाट पालिका तथा स्वास्थ्य संस्थास्तरमा खोप, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम तथा पूर्ण खोप भेरिफिकेसन र दिगोपनाको लागी सहजीकरण, सुपरिवेक्षण एवम् पूर्ण खोप घोषणा सभा व्यवस्थापन
- कोभिड-१९ खोप अभियानको समीक्षा
- भ्याक्सिन तथा खोप जन्य सामग्रीको वितरण तथा व्यवस्थापन

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका खोप कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धिहरु:

- कोभिड १९ खोप अभियान सफलतापूर्वक सम्पन्न
- पूर्ण खोप सुनिश्चितताको दिगोपना घोषणा
- ड्रप आउट शून्य अवस्थामा आएको
- MDVP लागू भएका भ्याक्सिनहरु PENTA, BOPV, PCV जस्ता भ्याक्सिनहरुको Wastage दरमा कमि हुनु ।
- कुनैपनि पालिका चौथो श्रेणीमा नरहेको

आ.व. २०७९/८० मा खोप कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य मुख्य सुचकहरुको प्रगती अवस्था

स्थानीय तह	श्रावण २०७९ देखि आषाढ २०८० सम्म				
	वि.सि.जि.	डी.पि.टि./ हेप. बि./हिव. (पहिलो)	दादुरा रुवेला (दोस्रो)	टि.डि. (२+)	ड्रप आउट डी.पि. टि./हेप. बि./हिव. (पहिलो) - दादुरा रुवेला (दोस्रो)
बागलुङ नगरपालिका	९९	१००	९५	३९	५
काठेखोला गाउँपालिका	५८	७८	७०	२४	९
ताराखोला गाउँपालिका	६७	७७	७७	२५	-२
तमानखोला गाउँपालिका	६१	७०	७४	३१	-६
ढोरपाटन नगरपालिका	१००	१०७	१००	४५	५
निसिखोला गाउँपालिका	७४	८३	८६	२७	-४
बडिगाड गाउँपालिका	७२	८४	८८	३१	-५
गल्कोट नगरपालिका	७१	९०	९४	४१	-५
बरेङ गाउँपालिका	४९	८२	७६	३०	६
जैमिनी नगरपालिका	४७	७३	८४	२९	-१४
बागलुङ जिल्ला	७६	८८	८८	३४	०

समग्रमा गत आ.व. ०७८/७९ मा खोपको प्रगती ८८ प्रतिशत रहेकोमा यस आ.व. ०७९/८० मा पनि ८८ प्रतिशत भई खोपको प्रगती समान रहेको छ भने ड्रप आउट गत आ.व. मा ३ प्रतिशत रहेकोमा यस आ.व. ०७९/८० मा ० मा रहेको छ । भ्याक्सिन खेर जाने दर विशेष गरेर MDVP लागू भएका भ्याक्सिनहरु PENTA, BOPV, PCV जस्ता भ्याक्सिनहरुको Wastage दर गत आ.व. ०७८/७९ मा ३०, ३१ र १६ रहेकोमा यस आ.व. ०७९/८० मा PENTA, BOPV, PCV जस्ता भ्याक्सिनहरुको Wastage दर घटि क्रमश २८, २८ र १३ रहेको छ साथै बागलुङ जिल्लालाई यस वर्ष पूर्ण खोप सुनिश्चितताको दिगोपना घोषणा कायम गरीएको छ । यसरी हेर्दा राष्ट्रिय आवश्यकता अनुसार खोपको प्रगती ९० प्रतिशत भन्दा बढि हुनुपर्नेमा २ प्रतिशतले कमि देखिएको हुँदा उच्च प्रगतीको लागि प्रयास गर्नुपर्ने देखिएता पनि यस आ.व.०७९/८० मा भएको पूर्ण खोप सुनिश्चितताको दिगोपना घोषणा, ड्रपआउटमा कमि, भ्याक्सिन खेर जाने दरमा कमि, २ वटा नगरपालिका बागलुङ र ढोरपाटन खोप कार्यक्रमको पहिलो (प्रगती ९० प्रतिशत भन्दा माथि र ड्रप आउट १० प्रतिशत भन्दा कम) श्रेणी र बागलुङ जिल्ला लगायत अरु सबै ८ वटा पालिकाहरु तेस्रो (प्रगती ९० प्रतिशत भन्दा कम र ड्रप आउट पनि १० प्रतिशत भन्दा कम) श्रेणीमा पर्नुले यस आ.व. मा खोप कार्यक्रम सफल भएको पाउन सकिन्छ ।

आ.व. २०७९/८० मा खोप कार्यक्रम सम्बन्धि समस्या, समाधानका उपाय र जिम्मेवार निकाय:

क्र.स	समस्या	समाधानका उपाय	जिम्मेवार निकाय
१	खोपको कभरेज कमि हुनु	पहुँचमा समस्या देखिएको हुँदा खोप केन्द्र थप गर्नुपर्ने तथा पायक पर्ने स्थानमा सार्नुपर्ने, स्वास्थ्य शिक्षा तथा सूचना प्रवाहलाई व्यापक गर्नुपर्ने, लक्ष्यमा समस्या हुन सक्ने भएको हुँदा Census लिनुपर्ने	स्थानीय तह र सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था

३.४ आ.व. २०७८-७९ मा पोषण कार्यक्रमको प्रगती अस्वथा

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमहरू:

- महिला तथा बालबालिकाहरूको लागि पोषण विशेष कार्यक्रम
 - सुत्केरी पोषण खर्च वितरण कार्यक्रम
 - ओ.टि.सी स्थापना तथा विस्तारका लागि सामग्री खरिद कार्यक्रम
 - पोषण सम्बन्धि वृत्त चित्र निर्माण
 - पोषण कार्यक्रमको सूचना सामग्री विकास तथा प्रकाशन, प्रशारण र सम्प्रेषण
 - पोषण सम्बन्धि पैरवी बैठक
- पोषण लेखाजोखा कार्यक्रम
 - पोषण सम्बन्धि सर्वेक्षण
 - पोषण सम्बन्धि शिविर
- टोल विकास संस्था तथा आमा समूहहरूमा स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम
- पोषण कार्यक्रमको अनुगमन

आ.व. २०७९/८० मा पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धिहरू:

- १०३४ जना सुत्केरी महिलाहरूलाई सुत्केरी पोषण खर्च वितरण ।
- पोषण सम्बन्धि वृत्त चित्र निर्माण
- पोषण सर्वेक्षण तथा शिविरबाट ११ जना शिघ्र कुपोषणका बच्चाहरू पत्ता लगाई उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सकिएको ।

आ.व. २०७९/८० मा पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य मुख्य सुचकहरूको प्रगति अस्वथा

स्थानीय तह	श्रावण २०७९ देखि आषाढ २०८०							४५ आइरन चक्री प्राप्त गर्ने सुत्केरी महिलाको दर
	वृद्धि अनुगमन (०-११ महिना) दर	०-६ महिनाका बालबालिकाहरूको पूर्ण स्तनपान गरेको दर	वृद्धि अनुगमन (०-२३ महिना) दर	नयाँ वृद्धि अनुगमन (०-२३ महिना) मध्ये कम तौल दर	औषत वृद्धि अनुगमन (०-२३ महिना) (पटक)	१८० चक्री आइरन फोलिक एसिड प्राप्त गर्ने	भिटामिन ए प्राप्त गर्ने सुत्केरी महिलाको दर	
बागलुङ नगरपालिका	११०.६	४३.६	६०.६	०.९१	४.४	८३.३	१०४.२	१०३.७
काठेखोला गाउँपालिका	८०.८	७५.३	६३.४	०.०८	४.१	५३.४	१०३	१०३
ताराखोला गाउँपालिका	१०४	१५२.२	७१	०.७१	५.३	४९.१	२००	१२८.२
तमानखोला गाउँपालिका	७८.९	८२.५	४२.६	०.३१	१०.६	४४	९९.२	९९.२
ढोरपाटन नगरपालिका	९९.७	७४.७	६५.१	०.९३	२.२	४४.६	१०१.६	१०९.१
निसिखोला गाउँपालिका	९०.९	४०.४	५९.७	०.४९	०.७५	४३.६	९६.८	१२०.८
बडिगाड गाउँपालिका	९१.३	७५.३	४८.९	०.५	११.८	६२.१	१०५.१	१०५.१
गल्कोट नगरपालिका	८६.६	१३८.१	४३.३	०.५५	७.९	७९.२	९७.५	९७.५
बरेड गाउँपालिका	८१.५	१४१.३	४४	०.६९	४.८	४३	१०६	१०६
जैमिनी नगरपालिका	८१.२	८२.५	६७	१.५	७.८	६१.७	११२	१३९.८
बागलुङ जिल्ला	९३.१	७७.५	५७.१	०.७१	५.१	६०	१०५.४	१०७.३

पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लाको प्रगति हेर्दा आ.व. ०७९/८० मा जन्मेदेखि ११ महिना सम्मका शिशुहरूको तौल लिएको प्रतिशत ९३ रहेको छ यो अघिल्लो आ.वको तुलनामा केहि कम रहेको छ। यस्तै गरी ० देखि २३ महिनाका बालबालिकाको नयाँ तौल लिएको ५७% छ जस मध्य कम तौल भएका बालबालिकाहरू ०.७१% रहेका छन् अघिल्लो आ.व. को तुलनामा केहि .१६ ले घटेको छ, ० देखि २३ महिनाका बालबालिकाको औषत भेट ५ छ अघिल्लो आ.व. को तुलनामा १ ले वृद्धि भएको छ। गर्भवती महिलाले गर्भ अवस्थामा लिने १८० चक्री आइरन फोलिक एसिड ६० % अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ७% ले वृद्धि भएको हो, सुत्केरी पश्चात भिटामिन ए पाउने सुत्केरी १०५% रहेको छ भने ४५ चक्री आइरन फोलिक एसिड पाउने सुत्केरी संख्या १०७% छ अघिल्लो वर्षको तुलनामा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि त्यस्तै गरी शिशु जन्मे देखि ६ महिनाको उमेर सम्म आमाको दुध मात्र खुवाउने को दर ७७.५ रहेको छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा १९ % ले वृद्धि भएको छ।

आ.व. २०७९/८० मा पोषण कार्यक्रम सम्बन्धि समस्या, समाधानका उपाय र जिम्मेवार निकाय:

क्र.स	समस्या	समाधानका उपाय	जिम्मेवार निकाय
१	कार्यक्रम निरन्तर नहुनु जस्तै (सुत्केरी पोषण, पोषण लेखाजोखा आदि)	बहुबर्षिय कार्यक्रम को रूपमा व्यवस्थाप गर्नुपर्ने	प्रदेश र संघिय सरकार
२	समुदायमा कुपोषण भएका बच्चाहरु भएको तर उपचारको दायरामा ल्याउन नसकिनु।	पोषण सम्बन्धि स्क्रिनिङ शिविर कार्यक्रम निरन्तर भएमा सहज हुने।	प्रदेश र संघिय सरकार
३	अझै पनि तौल लिने बच्चाहरुको निरन्तरता नहुँदा औसत भेट दर बढ्न नसक्नु।	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा तौल लिने दिन तथा त्यसको निरन्तरताको लागि जिम्मेवार हुनुपर्ने।	स्वास्थ्य संस्था, स्थानीय तहहरु
४	रेकर्डिङ रिपोर्टिङ चुस्त दुरुस्त नहुनु।	सम्बन्धित सेवा प्रदायकहरुलाई जिम्मेवार बनाई दक्षता बृद्धिका लागि तालिमको व्यवस्था गर्नु पर्ने।	स्वास्थ्य संस्था, स्थानीय तहहरु, स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय
५	DHIS2 मा समस्या (जस्तै डाटा सेटमा भएको संख्या इन्डिकेटरमा ० देखिने)	संघ स्तरबाट DHIS System लाई अपडेट गराउनु पर्ने।	संघ सरकार

३.५ आ.२०७८-७९ मा सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रमको प्रगती अवस्था

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन सम्बन्धि कार्यक्रमहरु:

- स्थानीय तहको साझेदारीमा गर्भवती र सुत्केरीका घरघरमा स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम।
- गर्भावस्था देखि सुत्केरी अवस्थासम्मको सेवा निरन्तरता सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा EOC समीक्षा।
- सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि व्यवहार तथा धारणा परिवर्तन सम्बन्धि (VCAT) अभिमुखिकरण।
- प्रसूती इकाइमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारीहरुलाई अनसाइट कोचिंग तथा बर्थिंग सेन्टरको गुणस्तर सुधार कार्यक्रम।
- परिवार नियोजनको स्थायी बन्ध्याकरण शिविर सम्पन्न।
- लामो अवधिको परिवार नियोजनको साधन सहितको सेटलाइट शिविर।
- जिल्ला प्रजनन स्वास्थ्य समन्वय समिति गठन तथा बैठक संचालन।
- प्रजनन स्वास्थ्य मातृ, नवजात, बाल तथा किशोर-किशोरी स्वास्थ्य सेवाको web based ट्र्याकिंग सिस्टम अभिमुखिकरण (RMNCAH ORIENTATION)
- सहयोगात्मक सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन।

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका कार्यक्रमहरू

- महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूका लागि आधारभूत तालिम।
- महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूका लागि पूनार्ताजगी तालिम।
- दीर्घकालीन सेवाको लागि महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूको सम्मानजनक बिदाई।

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धिहरू:

- परिवर्तन भएको प्रोटोकल अनुसार गर्भवती जाँच।
- प्रोटोकल अनुसार PNC visit दर बढ्दो।
- संस्थागत सुत्केरीमा वृद्धि।
- सेवान्ग्राहीलाई पायक पर्ने स्थानमै परिवार नियोजन को स्थायी बन्ध्याकरण शिविर संचालन।

आ.व. २०७९/८० मा सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य मुख्य सुचकहरूको प्रगति अवस्था

स्थानीय तह	श्रावण २०७९ देखि आषाढ २०८०				
	कम्तिमा एक पटक गर्भजाँच गर्ने गर्भवती महिला (%)	प्रोटोकल अनुसार चार पटक गर्भजाँच गर्ने गर्भवती महिला (%)	संस्थागत प्रसुति दर (%)	प्रोटोकल अनुसार चार पटक जाँच गरिएका नवजात शिशु (%)	प्रोटोकल अनुसार तीन पटक सुत्केरी जाँच गर्ने महिला (%)
बागलुङ नगरपालिका	१३०.९	९६.९	१२१.२	२८.१	३१.४
काठेखोला गाउँपालिका	७८	६२.७	१६.९	४४.१	४७.६
ताराखोला गाउँपालिका	६५.८	६३.४	४८.६	५८.९	६९.१
तमानखोला गाउँपालिका	६२.५	४०.५	५६.५	९.५	५७.८
ढोरपाटन नगरपालिका	११३.९	५५.९	८२.२	२३.४	३६.१
निसिखोला गाउँपालिका	८०	४८.७	३७.८	१०.९	३३.८

बडिगाड गाउँपालिका	८६.६	६४.६	४४.३	४६.४	४७.९
गल्कोट नगरपालिका	९६.४	८३.६	६३.९	५९.९	७२.९
बरेड गाउँपालिका	७२	६२.३	३२.४	२६.६	४९.५
जैमिनी नगरपालिका	७८	७२.९	२२.४	३२.७	४३.४
बागलुङ जिल्ला	९४.९	६८.६	६९.४	३३.९	४४.७

आ.व. २०७९/८० मा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम अन्तर्गत कम्तिमा एक पटक गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती महिलाहरू ९४.४% रहेका छन् जुन गत आ.व मा भन्दा ५% ले बढी हो। जसमध्ये बागलुङ नगरपालिकामा ९३०.९% छन् भने तमान गाउँपालिकामा ६२.५% रहेको छ। प्रोटोकल अनुसार (चौथो, छैठौं, आठौं र नवौं महिनामा) गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती महिलाहरू ६८.६% रहेका छन् गत आ.व मा ५७% मात्र रहेको यस सूचकमा उल्लेख्य प्रगति भएको देख्न सकिन्छ। जिल्लाको संस्थागत प्रसूतिको दर गत आ.व मा भन्दा लगभग ३% ले कम अर्थात ६९.४% रहेको छ। बागलुङ नगरपालिकामा धौलागिरि अस्पताल (CEONC SITE तथा प्रेषण अस्पताल) रहकोले यहाँको संस्थागत सुत्केरी दर धेरै (९२९.२%) छ। सुत्केरी पश्चात प्रोटोकल अनुसार तीन पटक (बच्चा जन्मेपछि २४ घण्टा भित्र, ३ दिन र ७ दिनमा) ४४.७% को सुत्केरी (PNC) जाँच गरिएको छ भने सुत्केरी पश्चात प्रोटोकल अनुसार ४ पटक (२४ घण्टा भित्र, ३ दिन र ७ दिन देखि ९४ दिन र ४२ दिन) मा ३३.९ % नवजात शिशुको जाँच गरिएको छ जुन संस्थागत सुत्केरीको आधारमा अझै न्युन रहेको छ।

आ.व. २०७९/८० मा सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रम सम्बन्धि समस्या, समाधानका उपाय र जिम्मेवार निकाय:

क्र.स	समस्या	समाधानका उपाय	जिम्मेवार निकाय
१.	PNC घर भेट सम्बन्धि संघ र प्रदेशको निर्देशिका फरक रहेकोले कार्यान्वयनमा असमानजस्यता आएको।	बजेट, कार्यक्रम र निर्देशिकामा एकरूपता हुनुपर्ने।	परिवार कल्याण महाशाखा, प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय
२.	परिवार नियोजनको स्थायी बन्ध्याकरण शिविर संचालन गर्दा सेवा प्रदायक सहयोग खर्च, ढुवानी र खाजा शिर्षकमा अत्यन्त न्यून खर्चको मापदण्ड रहेको।	समयानुकूल खर्च मापदण्ड परिमार्जित हुनुपर्ने।	परिवार कल्याण महाशाखा

३.६ आ.व. २०७८-७९ मा महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रगती अबस्था

आ.व. २०७९/८० मा संचालन भएका महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम सम्बन्धि कार्यक्रमहरू:

- औलो दिवस मनाउने कार्यक्रम
- किटजन्य रोगहरूको अनसाइट कोचिड
- किटजन्य रोगहरूको अभिमुखिकरण
- क्षयरोग आधारभूत तथा पुनर्ताजगी तालिम
- जिल्लास्तर क्षयरोग कोहर्ट विश्लेषण तथा अर्ध वार्षिक समीक्षा गोष्ठी
- क्षयरोग स्कृनिङ्ग तथा कन्टायक ट्रेसिङ्ग
- एच आई भि तथा अन्य रोगहरूको सर्भिलेन्स
- जिल्ला बाट पालिका एवम डि.आर उपचारकेन्द्र बाट उपकेन्द्र सम्म औषधि, ल्याब सामग्री तथा अन्य बस्तु ढुवानी, विश्व क्षयरोग दिवस मनाउने, सुपरिवेक्षण तथा स्थलगत अनुशिक्षणा तथा अनुगमन, ल्याब सुपरभाइजनर द्वारा ल्याब गुणस्तर सुधार, क्युसीका लागि खकार संकलन
- पुनःउपचारमा दर्ता भएका, एवं असाहय तथा गरिब बिरामीहरू लाई उपचार अवधिभर पोषण भत्ता
- औषधी प्रतिरोधी क्षयरोगका बिरामीहरूका लागि पोषण, यातायात तथा आधारभूत परीक्षण तथा जटिलता व्यवस्थापन खर्च तथा जटिलता व्यवस्थापन खर्च
- कुष्ठरोग निवारण तथा अपांगता व्यवस्थापन कार्यक्रम (समिक्षा तथा योजना तर्जुमा, अभिमुखीकरण, बिरामी खोजपडताल, प्रमाणिकरण, दिवस, अपांगता शिघ्र पहिचान, प्रेषण, यातायात खर्च
- वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवा/युवतीहरूको लागि स्वास्थ्य सचेतनामुलक कार्यक्रम एवं स्वास्थ्य परिक्षण
- हात्तीपाइले रोग निवारण तथा औषधी सेवन अभियान
- मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि तालिम संचालन (२ व्याचमा ५० जनाको सहभागिता)
- RRT सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- स्वास्थ्य सम्बन्धि जोखिम सञ्चार अभिमुखिकरण कार्यक्रम

आ.व. २०७९/८० मा महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धिहरू:

- समयमा नै क्षयरोगका बिरामी धेरै पत्ता लगाइ सने दर र उपचार सफलता दर बढ्नु । अघिल्लो आ व २०७८।०७९मा जम्मा १८५ जना भएकोमा यस आ व मा २३४ जना अर्थात २६% बढी पत्ता लाग्नु ।
- कुष्ठरोग निवारण तथा अपांगता व्यवस्थापन । अघिल्लो आ व २०७८।०७९मा जम्मा ७ जना भएकोमा यस आ व मा १३जना पत्ता लाग्नु ।
- गर्भमा रहेको आमा र बच्चाका एच आई भि तथा अन्य रोगहरूको प्रसारण कम हुनु ।

- सरुवा रोगको बारेमा जनचेतना फैलाउनुका साथै समयमा स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नु ।
- स्वास्थ्यमीहरू तथा म स्वा से र समुदायमा औलो र किटजन्य रोग बारेमा अभियान तथा जनचेतना कार्यक्रम ।

आ.व. २०७९/८० मा महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तर्गत मुख्य मुख्य सुचकहरूको प्रगति अबस्था

स्थानीय तह	श्रावण २०७९ देखि आषाढ २०८०							
	औलोका विरामी जना	औलो RDT र माइक्रोस्कोपि जाचको संख्या	कालाजारका विरामी जना	RK39 कालाजार जाँच	गर्भाबस्था प्रसुति र सुत्केरी आमाको एच आ इ भि जाच संख्या	क्षयरोग नोटिफिकेशन दर (प्रति लाख)	क्षयरोग (new and relapse) उपचार सफलता दर (%)	नयाँ कुष्ठरोग पहिचान दर (प्रति लाख)
बागलुङ नगरपालिका	०	RDT १५१६	०	१०	२४४२	५७.५	९५	३.२
		MC ५७८						
काठेखोला गाउँपालिका	०	२६०	०	०	१९८	४३	१००	०
ताराखोला गाउँपालिका	०	१२२	०	०	९८	३१.७	१००	०
तमानखोला गाउँपालिका	०	९१	०	०	१८९	६९.४	१००	०
ढोरपाटन नगरपालिका	०	०	०	०	४७७	१०७.४	९६.२	३.२
निसिखोला गाउँपालिका	०	११	०	०	३०९	१०५.१	१००	०
बडिगाड गाउँपालिका	०	१८९	०	०	४८२	२९१.९	८९.३	१३.२
गल्कोट नगरपालिका	०	२५९	०	०	५१६	४८.३	१००	
बरेङ गाउँपालिका	०	३०५	०	०	१३३	६१.५	८८.९	८.८
जैमिनी नगरपालिका	०	४२०	०	०	२५७	४७.५	८७.५	७.९
बागलुङ जिल्ला	०	३७५१	०	१०	५१०१	९१.४	९४.६	३.९

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा बागलुङ जिल्लाका सम्पूर्ण स्थानीय तहमा वा बागलुङ जिल्लामा औलो रोगका विरामी ० रहेको छ। जसमा बागलुङ जिल्लाका सम्पूर्ण नगरपालिका तथा गाँउपालिकाका अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थामा गरि जम्मा RTD ३१७३ द्वारा परिक्षण र माइक्रोस्कोपिबाट ५७८ जनाको गरि जम्मा ३७५१ जनाको औलो परिक्षण गरिएको थियो । कालाजारको विरामी संख्या ० रहेको छ र rk39 RDT द्वारा जम्मा १० जनाको कालाजारको परिक्षण गरिएको थियो। औलो निवारणको अवस्थामा रहेकाले हरेक ज्वरोको विरामीलाई अनिवार्य परिक्षणलाई जोड दिइएको छ । यसैगरी आ.व २०७९/०८० मा क्षयरोग पत्ता लगाउने दर बढी रहेको छ आ.व २०७८/७९ मा बडिगाड गाँउपालिकाको क्षयरोग नोटिफिकेसन रेट १४५ भएकोमा यस आ.व. मा २९२ छ भने सबै भन्दा कम ताराखोलामा ३२ रहेकोछ। क्षयरोग उपचार सफलता दर पनि आ.व २०७८/७९ मा समग्र जिल्लाको ९८% थियो तर यस आ.व. मा ९६.४% रहेको छ । साथै कुष्ठरोग पनि जिल्ला भरी हेर्दा बडिगाडमा नै बढी रहेको छ र जिल्लाको नयाँ कुष्ठरोग पहिचान दर (प्रति लाख) ३.९ छ अन्य पालिकाहरूमा पनि खोजपडताल भइ रहेको छ। त्यस्तै गर्भाबस्था, प्रसुति र सुत्केरी आमाको एच.आ.इ.भि जाच संख्या आ.व. २०७९/८० मा ५१०१ जनाले गरेका थिए।

आ.व. २०७९/८० मा महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम सम्बन्धि समस्या, समाधानका उपाय र जिम्मेवार निकाय:

क्र.स	समस्या	समाधानका उपाय	जिम्मेवार निकाय
१	क्षयरोग स्कृनिङ तथा कन्टायक ट्रेसिङ सन्चालनमा कठिन उपकरणको कमी जस्तै जिन एक्सपर्ट र एल पि ए	आर्थिक लचकता जस्तै खाना व्यवस्था प्रचार प्रसार सामाग्री र सुचना हुनु पर्ने उपकरणको व्यवस्था हुनुपर्ने	अर्थ मन्त्रालय ,स्वास्थ्य मन्त्रालय र ,स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय
२	औषधी तथा सामाग्रीको कमी डिटरमाइन टेस्ट किट प्रायस मात्रमा क्षयरोगको औषधी तथा जिन एक्सपर्ट कार्टेज नहुनु	अत्यावस्यक मानी बफरको व्यवस्था गर्नु पर्ने	आपूर्ती महाशाखा र राष्ट्रिय क्षयरोग उपचार केन्द्र
३	तालिमको कमी	एच आ इ भि सम्बन्धी PMCT , कुष्ठरोगको CLT and क्षयरोग Refresher कमी भएर सेवा प्रवाहमा कठिन भएकाले तालिम आवस्यक परेको	स्वास्थ्य मन्त्रालय र ,स्वास्थ्य निर्देशनालय र राष्ट्रिय क्षयरोग उपचार केन्द्र
४	रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङमा समस्या	स्थलगत अनुशिक्षण बढाउनु पर्ने	स्वास्थ्य मन्त्रालय र ,स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय
५	औलो र किटजन्य रोग प्राथमिकता नपर्नु र बजेटको कमी	सरुवा रोग भएकाले प्राथमिकता दिने र बजेट व्यवस्था हुनुपर्ने	EDCD, स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालय
६	किटजन्य रोगको परिक्षण किट आवस्यक मात्रामा नहुनु	परिक्षण किट व्यवस्था हुनुपर्ने	EDCD, आपूर्ती महाशाखा

आ.व.२०७९/८० मा सम्पादित खोप तथा बाल स्वास्थ्य कार्यक्रमको एकीकृत विश्लेषण

१) खोप तथा बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लामा भएका राम्रा अभ्यास

- खोप सेवा लिने बालबालिकाहरुको line listing तयार गरी सामाजिक संजाल मार्फत प्रकाशन गर्ने तथा फोन मार्फत सम्पर्क(Tracing) गरी जानकारी दिने ।
- सबै वडा र पालिकालाई पूर्ण खोप दिगोपना सुनिश्चित पालिका घोषणा गरीएको साथै गलकोट नगरपालिकालाई बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त नगर घोषणा गरिएको ।
- खेर जाने दर कम गर्नका लागि अनिवार्य भ्याक्सीन फिर्ताको व्यवस्था मिलाइएको र भ्याक्सीन ढुवानीको यातायात खर्च समायोजन गरिएको ।
- आइस प्याक कन्डिसनिडका लागि प्राय सबै संस्थामा रेफ्रीजेरेटर व्यवस्था गरिएको
- बाहिर खोप लगाएका र बाहिरबाट खोप लगाउन आएका बालबालिकाहरुको पहिचान र विवरण अध्यावधिक गर्ने गरिएको ।
- आइएमएनसिआइ कार्यक्रमका लागि आवश्यक औषधी स्थानीय तहबाट खरिद गरि व्यवस्थापन गरिएको
- बाह्य खोप क्लीनिक तथा खोप क्लीनिकमा फर्निचर व्यवस्थापन सबै खोप क्लीनिक भवन भित्रनै संचालन गरिएको
- धामी झाक्रीहरुका लागि आइएमएनसिआइको समता तथा पहुचको अभिमुखिकरण
- ढोरपाटन, बडिगाड र बागलुङ नगरपालिकामा खोप कार्यकर्तालाई यातायात खर्च

२) प्रगति कमजोर देखिएका सूचकहरु

प्रगति कमजोर देखिएका सूचक	कमजोर हुनुका कारण
Decrease trend of coverage in Tarakhola RM eg DPT 1 st decreased from 88 to 77, MR 2 nd 89 to 77	खोप केन्द्रको पहुच र भ्याक्सीन फिर्तामा समस्या
Decrease wastage rate of live vaccine though increased wastage rate of MDVP vaccine in Tarakhola eg BCG 91 to 9, DPT 1 st 35 to 72	अभिलेख र प्रतिवेदनमा त्रुटी
	खोप क्लीनिक संख्या र व्यवस्थापन
	खोपको micro planning बनाइ सो बमोजीम खोप माग गर्ने व्यवस्था गर्ने
Decrease drop out of BCG vs MR2 of Jaimini from +35 to -68 because of sudden decline of BCG coverage from 64 to 47	उच्च बसाइसराइ

High wastage rate of MDVP vaccine as compared to live vaccine in Kathekhola RM	प्राविधिक कर्मचारी भ्याक्सीनको व्यवस्थापनमा नलगाउनु भ्याक्सीन फिर्ता अनिवार्य नगर्नु
Health facility lies on category 4 Baglung - 3,8,10,13 Dhorpatan -3, Galkot 06, Tara-khola -1, Nishi -5	बागलुङ र ताराखोलाको हकमा अन्य संस्थामा खोप लगाएको । ढोरपाटन र गलकोटमा नया स्थापना भएका संस्था भएकाले नतिजा आकलन गर्न नमिल्ने अवस्था रहेको । निसिखोलामा कर्मचारीलाई वडा सचिवको जिम्मेवारी दिएकोले फलो अप नभएको
आइएनसिआइ रजिष्टरमा दुई महिना मुनिका बालबालिकाहरुको तथ्यांक अध्यावधिक कम गरिएको	सहयोगात्मक सुपरीवेक्षणमा कमी Staff turnover आधारभूत स्वा से केन्द्रमा जनशक्तिको अभाव
बालबालिकामा रक्तअल्पताको पहिचान र उपचार	राष्ट्रिय तहमा ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा ४३ प्रतिशतमा रक्तअल्पता देखिएको छ तर बागलुङ स्थीत स्थानीय तहमा रक्तअल्पताका बालबालिका पहिचान हुन सकेका छैनन

३) प्रगति राम्रो देखिएका सूचकहरु

प्रगति राम्रो देखिएका सूचक	राम्रो हुनुका कारण
Dhorpatan and Baglung Municipality are in 1st category of vaccine categorization.	खोप क्लीनिकको संख्यामा बृद्धि जनसंख्याको उच्च चाप र खोप लगाउने छुट बालबालिकाको खोजी, ढोरपाटन न पा मा १८ जना शुन्य डोजको बच्चा खोजी खोप लगाइएको थियो
सबै पालिकाको खोपको ड्रप आउटमा कमी	Contact tracing and line listing, Micro planning
बरेङ गाउँपालिकामा चौथो क्याटगरीबाट तेश्रो क्याटगरीमा पर्न सफल भएको eg DPT 1st vs MR 2nd dropout rate decrease to 16 to 3	Contact tracing and line listing Data quality monitoring and data verification
अघिल्लो आ व मा भन्दा गलकोट नगरपालिकामा श्वासप्रवासको संक्रमण दर र झाडापखालाको संक्रमण दरमा उल्लेख्य कम	खोप सेवाको सुनिश्चितता खोप सेसनमा सरसफाइ प्रवर्धन, विद्यालय शिक्षा

४) कार्यक्रमलाई सुधार गर्न अब के गर्ने?

क्रियाकलाप	कसले गर्ने?
खोप लगाउने बालबालिकाहरूको Contact tracing and line listing	सबै संस्था
भ्याक्सीन खेर जाने दर कम गर्नका लागि अनिवार्य भ्याक्सीन फिर्ताको व्यवस्थापन	सबै संस्था
सबै पालिकामा sub center र सबै संस्थामा ILR को व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	पालिका, स्वास्थ्य कार्यलय, प्रदेश आपूर्ती
स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई खोपको आधारभुत तालिम र रिफ्रेसर तालिम	स्वास्थ्य कार्यलय
खोप अभियान सञ्चालन संगै सरसफाइ प्रवर्धन कार्यक्रमको सुदृढिकरण	पालिका, स्वास्थ्य कार्यलय
Vaccine Sub center मा स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्थापन र तालिमको व्यवस्थापन	स्वास्थ्य कार्यलय, स्वास्थ्य निर्देशनालय
आइएमसिआइ अनसाइट कोचिडका लागि मोडेल लगायतको सामाग्री व्यवस्थापन	प्रदेश आपूर्ती व्यवस्थापन केन्द्र
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा खोप सेवा, आइएमएनसिआइ सेवा सञ्चालनमा जनशक्तिको व्यवस्थापन	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार
महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको नियमित मासिक बैठक बसी व्यापक छलफल गरी पूर्ण प्रतिवेदन प्राप्त गर्ने	स्वास्थ्य संस्था, पालिका
खोप सेवामा परामर्शलाई जोड दिदै स्वास्थ्य आमा समुह र विद्यालय शिक्षा मार्फत खोप सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्ने	स्वास्थ्य संस्था, पालिका, स्वास्थ्य कार्यलय
भ्याक्सीन ढुवानीकर्तालाई खोपको भण्डारण तथा आइसप्याक कन्डिसनिङ सम्बन्धी तालिम	पालिका

आ.व.२०७९/८० मा सम्पादित पोषण कार्यक्रमको एकीकृत विश्लेषण

१) पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लामा भएका राम्रा अभ्यास

- सबै स्वास्थ्य संस्थामा growth monitoring day तोकिएको छ
- वृद्धि अनुगमनका लागि प्रत्येक महिना मिति तोकि वालबालिकाहरूको वृद्धि अनुगमन सुरुवात गरिएको
- वृद्धि अनुगमनको लागि FCHV लाई साल्टर स्केल बितरण (ताराखोला गाउँपालिका)
- पोषण फोकल पर्सन तोकिएको (तमानखोला गाउँपालिका)
- ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको आम पोषण लेखाजोखा
- पोषिलो जाउलो खाना प्रदर्शनी कार्यक्रम

- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि आफ्नै पहल (SAATH) कार्यक्रम संचालन गरिएको
- खोप तथा गाउँघर क्लिनिक समय बाहेक पनि हरेक महिना थप १ दिन बच्चाको पोषण अनुगमनको दिन तय गरिएको
- सुत्केरी पोषण प्याकेज रु.३५०० तथा बाल पोषण प्याकेज वितरण (जैमिनी नगरपालिका)
- नियमित तौल अनुगमन गर्ने बालबालिकाको लागि प्रोत्साहन स्वरूप १ क्यारेट अण्डा वितरण गरिएको (बडिगाड गाउँपालिका)

२) प्रगति कमजोर देखिएका सूचकहरू

प्रगति कमजोर देखिएका सूचक	कमजोर हुनुका कारण
नया त्रिद्वी अनुगमन दर कम भएको	पोषण रजिष्टर पूर्ण रूपमा अध्यावधिक नहुनु
औशत त्रिद्वी अनुगमन दर सोचेको भन्दा कमि रहेको	बालबालिकाको त्रिद्वी अनुगमनको महत्व परिवारलाई बुझाउन नसकिएको
तथ्यांकमा समानता नभएको	स्वास्थ्यकर्मीले जिम्मेवारी बहन नगरेको
पूर्ण स्तनपान गर्ने बालबालिकाको दर सोचेको भन्दा कम भएको	सामाजिक रितिरिवाज तथा पोषण रजिष्टर अध्यावधिक नगर्नु
थप तथा पुरक खाना खाने दर कम भएको	सामाजिक रितिरिवाज तथा पोषण रजिष्टर अध्यावधिक नगर्नु तथा अभिभावकलाई बुझाउन नसकिएको

३) प्रगति राम्रो देखिएका सूचकहरू

प्रगति राम्रो देखिएका सूचक	राम्रो हुनुका कारण
नया त्रिद्वी अनुगमन दर क्रमश त्रिद्वी भएको	पोषण फोकल पर्सनको ब्यबस्था, सक्रिय पोषण लेखाजोखा, लाइन लिस्ट तयार, SAATH कार्यक्रम
औशत त्रिद्वी अनुगमन पहिलेको तुलनामा बढेको	पोषण फोकल पर्सनको ब्यबस्था, सक्रिय पोषण लेखाजोखा, लाइन लिस्ट तयार, SAATH कार्यक्रम, पोषण मैत्री नमुना कार्यक्रम
पूर्ण स्तनपान गर्ने बालबालिकाको दरमा त्रिद्वी भएको (गलकोट, बरेड, ताराखोला, बडिगाड)	परामर्श तथा नियमित स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम
थप तथा पुरक खाना खाने बालबालिकाको दरमा त्रिद्वी भएको (गलकोट, बरेड, ताराखोला, बडिगाड)	परामर्श तथा नियमित स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम

४) कार्यक्रमलाई सुधार गर्न अब के गर्ने?

क्रियाकलाप	कसले गर्ने?
सक्रिय पोषण लेखाजोखा (हरेक स्वास्थ्य आमा समुहको बैठकमा २ वर्ष मुनिका बालबालिकाको त्रिदी अनुगमन गर्ने)	पालिकाले स्वास्थ्यकर्मीको यातायात खर्च व्यवस्थापन गर्ने, शिविरको लागि प्रदेशबाट बजेट व्यवस्थापन गर्ने
त्रिदी अनुगमन गर्नुपर्ने बालबालिकाको लाइनलिष्ट तयार गर्ने	स्वास्थ्य संस्था
त्रिदी अनुगमनको दिन तोक्ने तथा पोषण फोकल पर्शन तोकेर काम गर्ने	स्वास्थ्य संस्था
स्वस्थ बच्चा प्रतियोगिता आयोजना गर्ने (हरेक महिना)	पालिकाले बजेट व्यवस्थापन गरेर संस्थाले संचालन गर्ने
पूर्ण स्तनपान तथा उचित समयमा थप खाना खुवाउन परिवारका सदस्यको सहयोग तथा उचित वातावरण सृजना गर्ने सासु ससुरा तथा श्रीमान श्रीमती अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्ने	पालिकाले बजेट व्यवस्थापन गरेर संस्थाले संचालन गर्ने

आ.व.२०७९/८० मा सम्पादित सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रमको एकीकृत विश्लेषण

१) सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लामा भएका राम्रा अभ्यास

- गर्भवति र सुत्केरीको साथी पोषण स्वयंसेविका र स्वास्थ्यकर्मी - जैमिनि न पा
- पोषण प्याकेज रु (३५०० बराबर) - जैमिनि न पा
- गर्भवति तथा सुत्केरी जटिलता भएमा थप यातायात खर्च (एम्बुलेन्स खर्च) - जैमिनि, गल्कोट न पा, बडिगाड गा पा
- हेलिप्याड निर्माण- जैमिनी, गल्कोट, ढोरपाटन, काठेखोला, निसीखोला
- RUSG Program- सबै पालिकाहरूमा
- उपाध्यक्ष सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम- तमान
- स्वास्थ्य कार्यक्रम प्रवर्द्धनका लागि स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अध्ययनका लागि अवसर दिइएको(तलबी विदा)- जैमिनी, ताराखोला, काठेखोला
- OTTM, AA Training Staff Nurse & Paramedics लाई तालिम- गल्कोट
- Maternity Waiting Home निर्माण
- एकिकृत ग्रामिण मोवाइल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम संचालन- बडिगाड
- स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि परिवा नियोजन क्षमता अभिवृद्धि तालिम- निसीखोला बाहेक सबै
- निजी संस्थाहरूबाट दिइने प नि साधनको सेवालाई एकिकृत गर्ने कार्य शुरु -बागलुङ

- प नि सेवा सम्बन्धी शिविर संचालन
- १२ हप्ता सम्मको गर्भपतन सेवाको शुरुवात- गल्कोट
- एकिकृत ग्रामिण मोवाइल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम संचालन- बडिगाड
- स्वास्थ्यकर्मीलाई प्रोत्साहन - गल्कोट (स्वास्थ्यकर्मीले सुत्केरी गराए वापत रु ३००।- दिइने गरेको)

२) प्रगति राम्रो देखिएका सूचकहरू

कमजोर देखिएका सूचक	कमजोर देखिएको पालिका	राम्रो देखिएको पालिका	के कारणले कमजोर भयो?	के कारणले राम्रो भयो?
4 ANC as protocol	तमानखोला (४५.३%)	बागलुङ(९७.३%)	Recording/ Reporting	Referral Site- Specialized HR
8 ANC visit	ढोरपाटन(५.६)%	गल्कोट(३८.९%), तमानखोला (३३.६%), ताराखोला (३३.७)	Focal person नतोकिएको	RUSG, Counseling, 8 Visit Incentive in Galkot (4500)
Institutional delivery	काठेखोला (९७%), जैमिनी (२२%)	बागलुङ(९२.९%), ढोरपाटन(८२%), गल्कोट (६३%),	७ प्रसुती इकाई (काठेखोला) — डेलिभेरी ६६ जना ९ प्रसुती इकाई (jaimini)- 93 delivery- 9 HR Lacking	Referral Site, Specialized HR
PNC 3 and 4 as protocol	बागलुङ(३३.३%) तमान(९.५%), निसी(९६.९)	गल्कोट (७३.९%), ताराखोला (७०.३%)	तामानाखोला मा 4th PNC visit को recording/reporting समस्या/त्रुटी	PNC कार्यक्रम राम्रो भएको
Perinatal Death	ढोरपाटन (१२जना), बागलुङ(८ जना)		Referral मा ढिलाई	
SBA Need	बरेंग (७), जैमिनी(७)			
FP New Acceptor	बागलुङ (३.६%)	बरेंड(९.८%) , तमान (९.७%)	अस्पताल र प्राइभेट संस्थाको रिपोर्टिंग नभएको HR सरुवा तथा फेरबदल भैरहने	सबै HP मा implant सेवा रहेको

३) कार्यक्रमलाई सुधार गर्न अब के गर्ने?

क्रियाकलाप	कसले गर्ने?
MNH/ FP Onsite Coaching	स्वास्थ्य संस्था,पालिका, प्रदेश
औजार, उपकरण	पालिका, प्रदेश
तालिम SBA,RUSG, MNH Onsite Coaching, MNH Mentor	पालिका, प्रदेश
बजेट व्यवस्थापन (यातायात खर्च, प्रोत्साहन, पोषण, जोखिम भत्ता)	पालिका, प्रदेश
जनशक्ति व्यवस्थापन (प्रत्येक संस्थामा २ जना SBA सुनिश्चितता)	पालिका, प्रदेश
निरन्तर अनुगमन/सुपरिवेक्षण	पालिका, प्रदेश
IP Management (प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामा)	स्वास्थ्य संस्था,पालिका, प्रदेश
जनचेतना (पूर्ण संस्थागत सुत्केरी,सुरक्षित गर्भपतन)	स्वास्थ्य संस्था,पालिका, प्रदेश
Recording Reporting	स्वास्थ्य संस्था,पालिका, प्रदेश

खण्ड ५: स्वास्थ्य कार्यालयको नवीनतम प्रयास

स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङले आ.व २०७९/८० मा विभिन्न नवीनतम अभ्यासहरू सुरु गरेको छ। निरन्तर संचालन हुने कार्यक्रम बाहेक केहि नया अभ्यास सुरु गर्ने उदेश्यले विभिन्न कार्यक्रम सुरु गरिएको हो। यी मध्ये आ.व २०७९/८० मा निम्नानुसार नवीनतम अभ्यास सुरु गरिएको थियो।

- स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहले हरेक महिना संचालन गरेका क्रियाकलाप समेटेर नियमित मासिक बुलेटिन प्रकाशन
- हरेक हप्ताको शुक्रबार सरसफाई अभियान संचालन
- खोप कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन जिल्लाभर घरधुरी सर्वेक्षण गरी पुर्णखोप सुनिश्चित स्टिकर campaign संचालन
- विभिन्न दिवसको अवसर पारेर सरकारी कर्मचारीको निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण तथा सरकारी कार्यालयको खानेपानी परिक्षण
- हात्तीपाइले रोग निवारण अभियानका लागि जिल्लाको आफ्नै नारा बनाएर अभियान संचालन र चक, मार्करको प्रयोग गरी खाए नखाएको पहिचान गर्न नया तरिका अभ्यास तथा माइकिड प्रभावकारी रूपमा परिचालन
- हरेक महिनाको १६-१७ गते भिडियो, Zoom मिटिङ तथा मेसेन्जर ग्रुपबाट रेकर्डिङ र रिपोर्टिङको समस्याहरू पहिचान गरी प्रविष्ट गर्न लगाइएको
- क्षयरोगका विरामी पत्ता लगाउने दर बढाउन जिल्ला तथा स्थानीय तहको स्वास्थ्यकर्मीको समूह बनाई बढी प्रभावित क्षेत्रमा Contact Tracing तथा घरभेट कार्यक्रम संचालन गरेको

खण्ड ६: सहयोगी संघ संस्था

बागलुङ जिल्लालाई आफ्नो कार्य क्षेत्र बनाएर केहि संघ संस्थाहरुले स्वास्थ्य क्षेत्रमा काम गर्दै आईरहेका छन् । स्वास्थ्य क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाहरु मध्ये Fairmed BYC Baglung, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कम्युनिटी सपोर्ट ग्रुप तथा National Association of People Living with HIV Aids (NAPN) हरु मुख्य रहेका छन्। यी मध्ये Fairmed BYC Baglung का परियोजनाहरु निरन्तर स्वास्थ्य क्षेत्र सुद्विधिकरणका लागि केन्द्रित छन्।

फेयरमेड फाउण्डेसन एक अन्तराष्ट्रीय सस्था हो यसले नेपाल मा सन् २०१४ देखि काम गर्दै आईरहेको छ । यस सस्थाँ ले विशेष गरि उपेक्षित उष्ण प्रदेशिय रोग ,मातृ तथा नबजात शिशु र अपाडता को क्षेत्रमा काम गर्दछ । यो सस्थाँ ले बागलुङ जिल्ला मा ग्रामिण स्वास्थ्य सुधार परियोजना विवाईसी बागलुङको साझेदारीमा सन् २०१८ जुलाई देखि चरण बढ रूपमा बागलुङ जिल्लाका दश वटै पालिकाहरुमा सञ्चालनमा रहेको छ ।

यस परियोजनाका क्षेत्रहरु

- १) मातृ तथा नबजात शिशु
- २) उपेक्षित उष्ण प्रदेशिय रोग
- ३) लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण
- ४) अपाडता
- ५) सरफाई र स्वाच्छता

१	बर्थिङ सेन्टरको स्थापनाका लागि आवश्यक उपकरण सहयोग	१२ वटा स्वास्थ्य चौकि
२	बर्थिङ सेन्टरको स्तरबृद्धिका लागि आवश्यक उपकरण सहयोग	३६ वटा स्वास्थ्य चौकि
३	प्रसुती प्रतिक्षा घर स्थापनामा सहयोग	२० वटा स्वास्थ्य चौकि
४	गाउघर तथा खोप क्लिनिक निर्माण तथा आवश्यक सामग्री सहयोग	२८ वटा स्वास्थ्य चौकि
५	प्रयोगशाला (ल्याव) स्थापनाका लागि निर्देशिका बमोजिमका (घ वर्गको) सामग्री सहयोग	१७ वटा स्वास्थ्य चौकि
६	बेविवार्मर उपकरण सहयोग	३३ वटा स्वास्थ्य चौकि
७	भीडयो एक्सरे यु एस जि मेसिन सहयोग	४ वटा पालिका
८	स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाई प्रवद्धनको लागि आवश्यक सामग्री	१९ वटा स्वास्थ्य चौकि
९	समुदाय मा जन चेतनामुलक कार्यक्रम ,घर भेट समुह बैठक (HMG) (school health)	समुदाय
१०	सामुदाय स्वास्थ्य प्रासाङ्क बोर्ड कार्यक्रम (CHSB)	५ वटा स्वास्थ्य चौकि
११	गुणस्तरिय स्वास्थ्यका लागि आफ्नै पहल कार्यक्रम (SATH)	२५ वटा समुह
१२	स्वास्थ्यकर्मि हरु को क्षमता विकास का लागि तालिम (NTD, HFOMC,SBA DHIS2 MNH Onsite coaching , IP)	
१३	प्रर्वधनात्मक स्वास्थ्यका विविध गतिविधिहरु	

खण्ड ७: आ.व २०८०/८१ को लागि कार्ययोजना

खोप कार्यक्रमको कार्ययोजना

सि.नं	समस्या (के)	कारणहरु (किन)	समाधानका उपायाहरु (के गर्ने)			कहिले	जिम्मेवारी	कैफियत
			स्थानीय तह	जिल्ला	प्रदेश			
१	खोपमा कम प्रगती	पहूँचमा समस्या	पहूँच अभिवृद्धिका लागि खोप केन्द्र थप तथा व्यवस्थित गर्नुपर्ने, लाईन लिस्टिङ र ड्रप आउट ट्रेसिङलाई निरन्तरता दिनुपर्ने	सूचना संचारमा तिव्रता दिने, आवश्यक सहजीकरण गर्ने		श्रावण देखि	प्रदेश, जिल्ला, स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्था	
२	सब सेन्टर ब्यबस्थापन	स्रोत साधनको कमि	समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गरी स्रोत साधनको ब्यबस्थापन गर्ने	निरन्तर सहजीकरण र अनुगमन गर्ने	टेक्नोलोजी फ्रेन्डली फोकल पर्सन र आवश्यक उपकरणको ब्यबस्थापन गर्ने	श्रावण देखि	प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तह	

पोषण कार्यक्रमको कार्ययोजना

सि.नं	समस्या (के)	कारणहरु (किन)	समाधानका उपायाहरु (के गर्ने)			कहिले	जिम्मेवारी	कैफियत
			स्थानीय स्तर	जिल्ला स्तर	प्रदेश स्तर			
१	रेकर्डिङ रिपोर्टिङ	HMIS UPDATE नभएर	अनसाइट कोचिङ, नयमित अनुगमन	तालिम, तथा नियमित अनुगमन	तालिम	सकदो छिटो	सबै तह	
२	वृद्धि अनुगमनमा कभरेज कम	स्वास्थ्यकर्मी सक्रिय हुनुपर्ने, जनचेतनाको अभाव	लाइनलिष्ट बनाएर कार्य गर्ने, नियमित अनुगमन तथा सहजिकरण	अनुगमन तथा सहजिकरण	सहजिकरण तथा आपुर्ती	निरन्तर	स्वास्थ्य संस्था	
३	कुपोषण भएका बालबालिकाको खोजीमा कमी	सामग्री अभाव, स्वास्थ्यकर्मीको सक्रियतामा कमी	सामग्री व्यवस्थापन, अनुगमन	सामग्री व्यवस्थापनका लागि पहल	सामग्री व्यवस्थापन	सकदो छिटो	स्वास्थ्य संस्था, प्रदेश	

सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजन कार्यक्रमको कार्ययोजना

समस्या	कारण	जिल्ला	प्रदेश	कहिले	कसले
गुणस्तरीय प्रजनन स्वास्थ्य सेवा	बर्थिंग सेन्टरको न्युनतम मापदण्ड पुरा नभएका (धेरै बर्थिंग सेन्टर)	बर्थिंग सेन्टरको अवस्था र आवश्यकता पत्ता लगाउने	आवश्यक औजार /उपकरण,सामग्रीको आपूर्ति र तालिम, अनुगमन	असोज देखि	प्रदेश, जिल्ला स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्था
प्रोटोकल अनुसारको गर्भ जांच,पूर्ण संस्थागत सुत्केरी तथा सुत्केरी जांच	प्रोटोकल अनुसारको गर्भ जांच,पूर्ण संस्थागत सुत्केरी तथा सुत्केरी जांच आदि सुचकको उपलब्धि मा कमी	सेवाको पहुच बढाउने र सेवालार्ई नियमित रुपमा कायम राख्न माइक्रोप्लानिंग	संघिय र प्रदेश मन्त्रालयका निर्देशिकाले एकरूपता मा निर्देशित गर्नुपर्ने	-	प्रदेश, जिल्ला स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्था
दक्ष जनशक्ति	दरबन्दी अनुसारको जनशक्ति नियुक्ति नभएको/कार्यमा नलगाइएको	-	सबै स्थानीय तहमा दरबन्दी अनुसारको नर्सिङ कर्मचारी हुनुपर्ने	-	स्थानीय तह
परिवार नियोजन का साधन को प्रयोग दरमा कमी	काम्तिमा ५ प्रकारका अस्थाई साधन दिने स्वास्थ्य संस्था कम, स्थायी बन्ध्याकरण का करेन्ट युजर्स को तथ्याक वितरणमा अन्योलता ,	सेवाको पहुच बढाउने गरि संस्था को छनोट, तालिम को व्यवस्था, स्थलगत अनुशिक्षण	आवश्यक औजार /उपकरण,सामग्रीको आपूर्ति र तालिम,	असोजदेखि	प्रदेश, जिल्ला स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्था

क्षयरोग, कुष्ठरोग तथा HIV कार्यक्रमको कार्ययोजना

सि.नं	समस्या (के)	कारणहरु (किन)	समाधानका उपायहरु (के गर्ने)			जिम्मेवारी	कैफियत
			स्थानीय स्तर	जिल्ला स्तर	प्रदेश स्तर		
१	केस फाइन्डिङ कम हुनु	शंका कम गरेर वा संलाइड संख्या कम भएर	संलाइड संख्या बढाउनु पर्ने	तालिम तथा सामाग्री व्यवस्थापन गरिने	बजेट	मन्त्रालय	
२	जिन एक्सपट शंका कम	धौलागिरि अस्पतालमा मेशिन तथा व्यवस्थापनमा नगरेर	भौतिक व्यवस्थापन गर्ने	समन्वय	तरुनै सन्चालनमा ल्याउनु पर्ने		
३	कुष्ठरोग पहिचान तथा परिक्षणमा	ल्याब जनशक्ति अभाव तथा तालिम नहुनु		समन्वय	तालिम तथा सामाग्री व्यवस्थापन	सघं तथा प्रदेश मन्त्रालयहरु र निर्देशनालय	
४	पिएम टि सि टि क्रिट र तालिम नहुनु	आपूर्ति,मन्त्रालयहरु र निर्देशनालय व्यवस्थापनमा नगरेर		तालिम तथा सामाग्री व्यवस्थापनमा समन्वय		आपूर्ति,मन्त्रालयहरु र निर्देशनालय व्यवस्थापनमा	

अन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको कार्ययोजना

सि.नं	समस्या (के)	कारणहरु (किन)	समाधानका उपायहरु (के गर्ने)			कहिले	जिम्मेवारी	कैफियत
			स्थानीय स्तर	जिल्ला स्तर	प्रदेश स्तर			
१	डेगी लगायत किटजन्य रोगहरु	स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई अभिमुखिकरण नहुनु	अनसाइड कोचिङ, नियमित अनुगमन	तालिम, अभिसुखिकरण र नियमित अनुगमन	तालिम	सकदो छिटो	सघं तह	
२	मलेरिया स्लाइड कलेक्सन र जाँच कम हुनु	किट प्रयाप्त नहुनु, स्वास्थ्यकर्मी सक्रिय नहुनु	नियमित अनुगमन तथा सहजिकरण	किट आपुतिको लागि पहल, अनुगमन तथा सहजिकरण	सहजिकरण तथा समयमा किटको आपुतिको व्यवस्था	निरन्तर	स्वास्थ्य संस्था	
३	क्षयरोग स्क्रिनिङ नहुनु	सामाग्री अभाव, स्वास्थ्यकर्मीको सक्रियतामा कमी	सामाग्री व्यवस्थापन, अनुगमन	सामाग्री व्यवस्थापनका लागि पहल, तालिम	सामाग्री व्यवस्थापन	सकदो छिटो	स्वास्थ्य संस्था, प्रदेश	
४	नसने रोगहरुको स्क्रिनिङ	दक्ष जनसक्तिको अभाव, सक्रिय खोजपडतालमा कमी	कोचिङ, तालिमका लागि पहल तथा अनुगमन	तालिम, स्क्रिनिङ शिविर व्यवस्था र अनुगमन	तालिम, आपुतिको व्यवस्था र अनुगमन	सकदो छिटो	स्वास्थ्य संस्था, स्थानिय तह, जिल्ला र प्रदेश	
५	नसने रोगहरुको बारेमा जनचेतनामा कमी	सघं स्वास्थ्यकर्मीहरु तालिम प्राप्त नहुनु, दक्ष जनशक्ति निसक्रिय हुनु।	कोचिङ, तालिमका लागि पहल तथा विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षालाई प्रभावकारी बनाउनु पर्ने	तालिम, विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा सञ्चालन व्यवस्थाका लागि पहल	तालिम, विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा सञ्चालन व्यवस्था	सकदो छिटो	स्वास्थ्य संस्था, स्थानिय तह, जिल्ला र प्रदेश	

अनुसूची

आ.व २०७९/८० मा सम्पादित विभिन्न कार्यक्रमको विवरण

५ देखि ११ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरुलाई फाइजर-बायोएनटेक खोप दिने बारे अभिमुखिकरण

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति
१	पहिलो	२०७९/०४/२८	स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ	मेडिकल अधिकृत, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र पालिका खोप फोकल पर्सन
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	६	१	५
२	जैमिनी नगरपालिका	३	०	३
३	गल्कोट नगरपालिका	३	१	२
४	ढोरपाटन नगरपालिका	२	१	१
५	बरेङ गाउँपालिका	२	१	१
६	काठेखोला गाउँपालिका	२	०	२
७	ताराखोला गाउँपालिका	२	०	२
८	बडिगाड गाउँपालिका	२	०	२
९	तमानखोला गाउँपालिका	२	१	१
१०	निसिखोला गाउँपालिका	२	०	२
जम्मा		२६	५	२१

जिल्ला स्तरमा पूर्ण खोप कार्यक्रमको समिक्षा तथा पूर्ण खोप दिगोपना र सरसफाई प्रबर्द्धन सम्बन्धी १ दिने अभिमुखिकरण

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति
१	पहिलो	२०७९/१०/०४	होटल दरबार, बुर्तिबाड	पालिका प्रमुख/उप प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र सरोकारवालाहरु
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	७	०	७
२	जैमिनी नगरपालिका	३	०	३
३	गल्कोट नगरपालिका	३	०	३

४	ढोरपाटन नगरपालिका	४	०	४
५	बरेड गाउँपालिका	३	१	२
६	काठेखोला गाउँपालिका	३	०	३
७	ताराखोला गाउँपालिका	३	०	३
८	बडिगाड गाउँपालिका	३	०	३
९	तमानखोला गाउँपालिका	३	०	३
१०	निसिखोला गाउँपालिका	२	०	२
जम्मा		३४	१	३३

पालिका स्तरमा पूर्ण खोप कार्यक्रमको समिक्षा तथा पूर्ण खोप दिगोपना र सरसफाई प्रबर्द्धन सम्बन्धी १दिने अभिमुखिकरण एवं दिगोपनाको लागि योजना तयारी गोष्ठी

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति
१	पहिलो	२०७९/१०/०९	बरेड गाउँपालिका	पालिका खोप समन्वय समिती, वडा प्रतिनिधि, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख र सरोकारवालाहरु
२	दोस्रो	२०७९/१०/११	बागलुङ नगरपालिका	
३	तेस्रो	२०७९/१०/१३	काठेखोला गाउँपालिका	
४	चौथो	२०७९/१०/१६	ताराखोला गाउँपालिका	
५	पाँचौ	२०७९/१०/१७	गल्कोट नगरपालिका	
६	छैठौ	२०७९/१०/२२	ढोरपाटन नगरपालिका	
७	सातौ	२०७९/१०/२३	बडिगाड गाउँपालिका	
८	आठौ	२०७९/११/०३	तमानखोला गाउँपालिका	
९	नवौ	२०७९/१०/०४	निसिखोला गाउँपालिका	
१०	दशौ	२०७९/१०/०५	जैमिनी नगरपालिका	
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	५२	१५	३७
२	जैमिनी नगरपालिका	२७	४	२३
३	गल्कोट नगरपालिका	३२	१३	१९
४	ढोरपाटन नगरपालिका	५१	३१	२०
५	बरेड गाउँपालिका	२०	९	११
६	काठेखोला गाउँपालिका	२१	४	१७
७	ताराखोला गाउँपालिका	३२	१५	१७

८	बडिगाड गाउँपालिका	३२	१२	२०
९	तमानखोला गाउँपालिका	१८	७	११
१०	निसिखोला गाउँपालिका	३३	१२	२१
जम्मा		३१८	१२२	१९६

छुट बच्चाको पहिचान भई पूर्ण खोप सुनिश्चितताको समिक्षा नियमित खोपको सुदृढीकरण र पूर्ण खोप दिगोपनाको लागि सूक्ष्म योजना अद्यावधिक २ दिन र सरसफाई प्याकेजको पुर्नताजगी तालिम १ दिन गरि ३ दिने गोष्ठी कार्यक्रम

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति
१	पहिलो	२०८०/०१/०६-०८	होटल भण्डारी रेष्टुरेन्ट एण्ड पार्टि प्यालेस , गल्कोट	सबै स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत खोप कार्यकर्ताहरु तथा खोप फोकल पर्सनहरु
२	दोस्रो	२०८०/०१/१२-१४	होटल टाइगर लज एण्ड रेष्टुरेन्ट, ढोरपाटन	
३	तेस्रो	२०८०/०१/१५-१७	होटल टाइगर लज एण्ड रेष्टुरेन्ट, ढोरपाटन	
४	चौथो	२०८०/०१/१९-२१	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	
५	पाँचौ	२०८०/०१/२४-२६	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	३९	३०	९
२	जैमिनी नगरपालिका	२२	१५	७
३	गल्कोट नगरपालिका	२१	२१	०
४	ढोरपाटन नगरपालिका	२४	२०	४
५	बरेङ गाउँपालिका	१५	१०	५
६	काठेखोला गाउँपालिका	१४	११	३
७	ताराखोला गाउँपालिका	९	८	१
८	बडिगाड गाउँपालिका	१७	१४	३
९	तमानखोला गाउँपालिका	८	८	०
१०	निसिखोला गाउँपालिका	९	८	१
जम्मा		१७८	१४५	३३

पालिका स्तरमा खोप छुट बच्चा (शुन्य डोज तथा ड्रप आउट) को पहिचान र छुट खोप पूरा गरी पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा नियमित खोप र सरसफाई प्रबर्द्धनको लागि रणनीति तयारी तथा सूक्ष्म योजना अद्यावधिक २ दिने गोष्ठी कार्यक्रम

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति	
१	पहिलो	२०७९/११/२८-२९	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	पालिका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, खोप फोकल पर्सन र स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरु	
२	दोस्रो	२०७९/१२/०३-०४	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ		
३	तेस्रो	२०७९/१२/०७-०८	होटल दरबार, ढोरपाटन		
क्र.स	पालिकाको नाम		सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका		१९	६	१३
२	जैमिनी नगरपालिका		१७	४	१३
३	गल्कोट नगरपालिका		१७	१२	५
४	ढोरपाटन नगरपालिका		१७	१४	३
५	बरेङ गाउँपालिका		१३	८	५
६	काठेखोला गाउँपालिका		९	२	७
७	ताराखोला गाउँपालिका		८	५	३
८	बडिगाड गाउँपालिका		१७	८	९
९	तमानखोला गाउँपालिका		८	५	३
१०	निसिखोला गाउँपालिका		८	५	३
जम्मा			१३३	६९	६४

गुणस्तरीय खोप सेवा संचालन तथा सरसफाई प्रवर्द्धनमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मीको दक्षता बृद्धि गर्न नयाँ तथा खोप तालिम नलिएका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई पूर्ण खोप सुनिश्चतता एवं सुक्ष्म योजना तयारी प्रक्रिया, तथा कोल्डचेन व्यवस्थापन, ए.ई.एफ.आई, सर्भिलेन्स, र सरसफाई प्रवर्द्धन सम्बन्धि आधारभुत ४ दिने तालिम

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति
१	पहिलो	२०८०/०३/०३ देखि ०६ गते सम्म	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	स्वास्थ्यकर्मीहरु तथा खोप फोकल पर्सनहरु
२	दोस्रो	२०८०/०३/०८ देखि ११ गते सम्म	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	७	७	०
२	जैमिनी नगरपालिका	६	५	१
३	गल्कोट नगरपालिका	६	६	०
४	ढोरपाटन नगरपालिका	६	६	०

५	बरेड गाउँपालिका	५	४	१
६	काठेखोला गाउँपालिका	२	०	२
७	ताराखोला गाउँपालिका	७	७	०
८	बडिगाड गाउँपालिका	५	४	१
९	तमानखोला गाउँपालिका	५	५	०
१०	निसिखोला गाउँपालिका	५	५	०
जम्मा		५४	४९	५

जिल्लाबाट पालिका तथा स्वास्थ्य संस्थास्तरमा खोप, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम तथा पूर्ण खोप भेरिफिकेसन र दिगोपनाको लागी सहजीकरण, सुपरिवेक्षण एवम् पूर्ण खोप घोषणा सभा व्यवस्थापन

पालिका स्तरीय पूर्ण खोपको विवरण				
क्र.सं.	स्थानीय तह	पूर्णखोप सुनिश्चित पालिका घोषणा मिति	हाल खोप पाईरहेका ०-१५ महिना बालबालिकाहरु	पूर्ण खोप प्राप्त गरेका १५-५९ महिनाका बालबालिकाहरु
१	बरेड गाउँपालिका	२०८०-३-१४	१७५	४७०
२	ताराखोला गाउँपालिका	२०८०-३-१२	१४२	४१७
३	बागलुङ नगरपालिका	२०८०-३-१०	६९४	२०८५
४	गलकोट नगरपालिका	२०८०-३-१०	५३९	१६३५
५	बडिगाड गाउँपालिका	२०८०-३-१५	६२३	४४३
६	ढोरपाटन नगरपालिका	२०८०-३-८	८५६	१७७५
७	काठेखोला	२०८०-३-१०	३७७	६०९
८	तमानखोला गाउँपालिका	२०८०-३-१०	२२४	५१०
९	निसिखोला गाउँपालिका	२०८०-३-१०	६६८	१२४९
१०	जैमिनी नगरपालिका	२०८०-३-११	३७९	११२५
बागलुङ जिल्ला		२०८०-३-१८	४६७७	१०३१८

कोभिड-१९ खोप अभियानको समीक्षा

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति	
१	पहिलो	२०८०/०३/१८ गते	जिल्ला समन्वय समितिको सभा हल, बागलुङ	जिल्ला कोभिड समन्वय समिति, नगरपालिका/ गाउँपालिका प्रमुख/उप-प्रमुख, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरु	
क्र.स	पालिकाको नाम		सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या

१	बागलुङ नगरपालिका	६६	१७	४९
२	जैमिनी नगरपालिका	४	०	४
३	गल्कोट नगरपालिका	३	०	३
४	ढोरपाटन नगरपालिका	१	१	०
५	बरेङ गाउँपालिका	२	१	१
६	काठेखोला गाउँपालिका	४	०	४
७	ताराखोला गाउँपालिका	१	०	१
८	बडिगाड गाउँपालिका	३	२	१
९	तमानखोला गाउँपालिका	२	०	२
१०	निसिखोला गाउँपालिका	४	०	४
११	अन्य सरोकारवालाहरू	११	३	८
जम्मा		१०१	२४	७७

खानेपानी आयोजनाको वातावरणिय लेखाजोखा/निशुल्क खानेपानी परीक्षण/खानेपानी परिक्षण प्रतिवेदन सार्वजनिकिकरणको साथै जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम

क्र.स	पालिकाको नाम	जम्मा परिक्षण संख्या	कोलिफर्म देखिएको	कोलिफर्म नदेखिएको
१	बागलुङ नगरपालिका	६	५	१
२	जैमिनी नगरपालिका	५	२	३
३	गल्कोट नगरपालिका	७१	१६	५५
४	ढोरपाटन नगरपालिका	२४	१०	१४
५	बरेङ गाउँपालिका	६	६	०
६	काठेखोला गाउँपालिका	२	१	१
७	ताराखोला गाउँपालिका	७	३	४
८	बडिगाड गाउँपालिका	३२	९	२३
९	तमानखोला गाउँपालिका	४२	१६	२६
१०	निसिखोला गाउँपालिका	२७	९	१८
जम्मा		२२२	७७	१४५

महिला तथा बालबालिकाहरूको लागि पोषण विशेष कार्यक्रम

सुत्केरी पोषण खर्च वितरण				
क्र.स	पालिकाको नाम	पोषण खर्च पाउने सुत्केरी महिलाको संख्या	पाएको रकम	जम्मा रकम
१	बागलुङ नगरपालिका	१७५	रु ९०००	१५७५०००
२	जैमिनी नगरपालिका	१००	रु ९०००	९०००००
३	गल्कोट नगरपालिका	११८	रु ९०००	१०६२०००
४	ढोरपाटन नगरपालिका	२५३	रु ९०००	२२७७०००
५	बरेङ गाउँपालिका	३८	रु ९०००	३४२०००
६	काठेखोला गाउँपालिका	५४	रु ९०००	४८६०००
७	ताराखोला गाउँपालिका	२६	रु ९०००	२३४०००
८	बडिगाड गाउँपालिका	६२	रु ९०००	५५८०००
९	तमानखोला गाउँपालिका	९२	रु ९०००	८२८०००
१०	निसिखोला गाउँपालिका	११६	रु ९०००	१०४४०००
जम्मा		१०३४		९३०६०००

पोषण सम्बन्धि पैरवी बैठक				
क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति
१	पहिलो	२०७९-१२-०१	स्वास्थ्य कार्यालयको सभाहल	१३ जना समन्वय समिति, स्थानिय तहका प्रतिनिधि, संयोजक, स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पताल लगायत
२	दोस्रो	२०७९-१२-०१	स्वास्थ्य कार्यालयको सभाहल	१८ जना समन्वय समिति, स्थानिय तहका प्रतिनिधि, संयोजक, स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पताल लगायत पत्रकार
३	तेस्रो	२०७९-०३-०६	स्वास्थ्य कार्यालयको सभाहल	१५ जना समन्वय समिति, स्थानिय तहका प्रतिनिधि, संयोजक, स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पताल लगायत पत्रकार

पोषण लेखाजोखा कार्यक्रम

क्र.स	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति
पोषण शिविर			
१	२०८०-०३-१२	जैमिनी नगरपालिका ८ छिस्ती मर्नास	५ वर्ष मुनिका १२३ जना बालबालिकाहरू
२	२०८०-०३-१५	ढोरपाटन नगरपालिका ८ शेरावाड बोवाड	५ वर्ष मुनिका २२७ जना बालबालिकाहरू

पोषण लेखाजोखा			
१	२०८०-०३-९ र १०	बागलुङ नगर अस्पताल	३० जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
२	२०८०-०३-९ र १०	रेश स्वा.चौ.	३० जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
३	२०८०-०३-९ र ११	ताराखोला स्वा.चौ.	३० जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
४	२०८०-०३-९ र १०	बोङ्गादोभान स्वा.चौ.	३० जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
५	२०८०-०३-९ र १०	बोहरागाउँ स्वा.चौ.	४९ जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
६	२०८०-०३-९ र १०	ग्वालिचौर स्वा.चौ.	३८ जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
७	२०८०-०३-९ र १०	मल्म स्वा.चौ.	३० जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु
८	२०८०-०३-९ र १०	हुग्दिशिर स्वा.चौ.	३६ जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु

क्र.सं	स्थानिय तहको नाम	महिला	पुरुष	जम्मा बालबालिका संख्या	SAM	MAM	कैफियत
१	बागलुङ नगरपालिका	१४	१६	३०	०	२	
२	काठेखोला गाउँपालिका	१२	१८	३०	१	१	
३	ताराखोला गाउँपालिका	१३	१७	३०	०	१	
४	तमानखोला गाउँपालिका	१२	१८	३०	१	२	
५	निसीखोला गाउँपालिका	२७	२२	४९	२	७	
६	बडिगाड गाउँपालिका	१३	२५	३८	०	७	
७	गलकोट नगरपालिका	१५	१५	३०			
८	बरेड गाउँपालिका	१७	३३	५०	१	३	
जम्मा		१२३	१६४	२२७	५	२४	

टोल विकास संस्था तथा आमा समूहहरुमा स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति
१	पहिलो	२०७९-११-२३	निसीखोला ५ निसेलढोर	जनप्रतिनिधि, शिक्षक, आमा समूहका सदस्यहरु, र पुरुषहरु
२	दोश्रो	२०७९-१२-०६	काठेखोला गा.पा. ७ रेश	जनप्रतिनिधि, शिक्षक, आमा समूहका सदस्यहरु, र पुरुषहरु
३	तेश्रो	२०७९-१२-०६	बागलुङ न.पा. ३, सिम्ले	जनप्रतिनिधि, शिक्षक, आमा समूहका सदस्यहरु, र पुरुषहरु
४	चौथो	२०७९-१२-१०	काठेखोला २ भिमपोखरा	जनप्रतिनिधि, शिक्षक, आमा समूहका सदस्यहरु, र पुरुषहरु
५	पाँचौ	२०७९-१२-१६	बागलुङ न.पा. १ माझिबस्ति	जनप्रतिनिधि, शिक्षक, आमा समूहका सदस्यहरु, र पुरुषहरु

क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	निसीखोला गाउँपालिका	३०	२६	४
२	काठेखोला गा.पा.	३३	२७	६
३	बागलुङ नगरपालिका	३२	२८	४
४	काठेखोला गाउँपालिका	५५	५१	४
५	बागलुङ नगरपालिका	२६	२०	६
जम्मा		१७६	१५२	२४

स्थानीय तहको साझेदारीमा गर्भवती र सुत्केरीका घरघरमा स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी संख्या	महिला सहभागी संख्या	पुरुष सहभागी संख्या
१	पहिलो	२०७९/१०/१६	ताराखोला गाउँपालिका	१९ जना	१६ जना	३ जना
२	दोस्रो	२०७९/१०/१७	गलकोट नगरपालिका	२६ जना	२४ जना	२ जना
३	तेस्रो	२०७९/१०/२२	ढोरपाटन नगरपालिका	२६ जना	२२ जना	४ जना
४	चौथो	२०७९/१०/२३	बडीगाड गाउँपालिका	२७ जना	२२ जना	५ जना
५	पाचौ	२०७९/१०/२६	बागलुङ नगरपालिका	३० जना	२६ जना	४ जना
६	छैटौ	२०७९/११/०३	तमानखोला गाउँपालिका	१८ जना	११ जना	७ जना
७	सातौ	२०७९/११/०४	निसिखोला गाउँपालिका	१७ जना	७ जना	१० जना
८	आठौ	२०७९/११/०५	जैमिनी नगरपालिका	३० जना	२२ जना	८ जना
जम्मा				१९३ जना	१५० जना	४३ जना

गर्भावस्था देखि सुत्केरी अवस्थासम्मको सेवा निरन्तरता सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा EOC समीक्षा

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागीको प्रकृति	सहभागी संख्या	महिला	पुरुष
१	पहिलो	२०७९/१२/२७-२८	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	प्रसूती केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारी, स्वास्थ्य शाखाका MNH फोकल पर्सन र साझेदार सस्थाका प्रतिनिधि	३७ जना	३५ जना	२ जना
२	दोस्रो	२०७९/१२/२९-३०	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	प्रसूती केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारी, स्वास्थ्य शाखाका MNH फोकल पर्सन र साझेदार सस्थाका प्रतिनिधि	४४ जना	३९ जना	५ जना
जम्मा					८१ जना	७४ जना	७ जना

सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि व्यवहार तथा धारणा परिवर्तन सम्बन्धि (VCAT) अभिमुखीकरण

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागीको प्रकृति	जम्मा सहभागी	महिला	पुरुष
१	पहिलो	२०८०/०१/२९-३०	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	सुरक्षित गर्भपतनको सुचिकृत संस्थामा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारी, स्वास्थ्य शाखाका MNH फोकल पर्सन	३७ जना	३५	२

प्रसूती इकाइमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारीहरुलाई अनसाइट कोचिंग तथा बर्थिंग सेन्टरको गुणस्तर सुधार कार्यक्रम

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागीको प्रकृति	जम्मा सहभागी संख्या
१	पहिलो	२०७९/१२/९-११	राडखानि स्वास्थ्य चौकी	प्रसूती केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारी, स्वास्थ्य शाखाका MNH फोकल पर्सन संस्थाका इन्चार्ज र अन्य कर्मचारी आवश्यकतानुरूप	२ जना
२	दोस्रो	२०८०/०२/०२-०४	काँडेबास स्वास्थ्य चौकी	प्रसूती केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारी, स्वास्थ्य शाखाका MNH फोकल पर्सन संस्थाका इन्चार्ज र गुणस्तर सुधार मिटिंग र कार्ययोजनामा स्वा.व्य.स. का पदाधिकारी आवश्यकतानुरूप	३ जना

परिवार नियोजनको स्थायी बन्ध्याकरण शिविर

क्र.स.	शिविर संचालित स्थान	शिविर संचालन मिति	भ्यासेक्टोमी (जना)	मिनिल्याप (जना)	जम्मा (जना)
१.	बुर्तिबाङ प्रार्थमिक स्वास्थ्य केन्द्र (ढोरपाटन नगरपालिका)	२०७९ चैत्र १ गते	८	५	१३
२.	गलकोट नगर अस्पताल (गलकोट नगरपालिका)	२०७९ चैत्र २ गते	५	८	१३
३.	कुश्मिसेरा प्रार्थमिक स्वास्थ्य केन्द्र (जैमिनी नगरपालिका)	२०७९ चैत्र ४ गते	६	३	९
४.	धौलागिरि अस्पताल, बागलुङ	२०७९ चैत्र ५ गते	४	३	७
जम्मा			२३	१९	४२

लामो अवधिको परिवार नियोजनको साधन सहितको सेटलाइट शिविर सम्पन्न

मिति	स्थान	आइ यु सी डी		इम्प्लान्ट		जम्मा
		राखे	झिक्ने	राखे	झिक्ने	
२०८०/१/१२	धम्जा			४	३	७
२०८०/१/२	रिष्मी आ.स्वा.के			५	५	१०
२०८०/२/३	लेखानी	२		६		८
२०८०/२/८	तंग्राम			६	२	८
२०८०/२/१०	पाला सा.स्वा.	२	२	५	२	११
२०८०/२/१८	हटिया स्वा.चौकी			५	२	७
२०८०/२/२४	रेसा स्वा.चौकी	३	१	५		९
जम्मा		७	३	३६	१४	६०

महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूका लागि आधारभूत तालिम

क्र.स.	आधारभूत तालिम संचालन भएको स्थान	तालिम संचालन मिति	स्वयमसेविकाको संख्या
१	गलकोट नगरपालिका	२०८० जेठ २५ देखि असार २ गते सम्म	२५ जना
२	ताराखोला गाउँपालिका	२०८० जेठ २६ देखि असार ३ गते सम्म	६ जना
३	ढोरपाटन नगरपालिका	२०८० जेठ २७ देखि असार ४ गते सम्म	२५ जना
४	जैमिनी नगरपालिका	२०८० जेठ २९ देखि असार ६ गते सम्म	१३ जना
जम्मा			६९ जना

महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूका लागि पुनर्ताजगी तालिम

क्र.स.	पुनर्ताजगी तालिम संचालन भएको स्थान	तालिम संचालन मिति	स्वयमसेविकाको संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	२०८० असार ४ देखि असार ७ गते	२६ जना
२	बरेङ गाउँपालिका	२०८० असार १३ देखि असार १६ गते	२८ जना
जम्मा			५४

दीर्घकालीन सेवाको लागि महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूको सम्मानजनक बिदाई

क्र.स.	स-सम्मान बिदाइ गरिएका स्थानिय निकाय	स-सम्मान बिदाइ लिने स्वयमसेविकाको संख्या	स-सम्मान बिदाइ लिने स्वयमसेविकाको	ठेगाना
१	गलकोट नगरपालिका	२ जना	<ul style="list-style-type: none"> हरिकला चालिसे भाद्रिकला श्रीष 	गलकोट-८ गलकोट-११

२	ढोरपाटन नगरपालिका	६ जना	<ul style="list-style-type: none"> डिलसरि गौहे धन कु घर्ति माया गुरुड बालसरी पुन सोमला सुनार भरमला पुन 	ढोरपाटन-४ ढोरपाटन-४ ढोरपाटन-२ ढोरपाटन-३ ढोरपाटन-८ ढोरपाटन-९
३	तमानखोला गाउपालिका	१ जना	<ul style="list-style-type: none"> शान्ति बुढाथोकी 	तमानखोला-३
४	बरेड गाउपालिका	१ जना	<ul style="list-style-type: none"> बिष्णु कुमारी थापा 	बरेग -१
५	बडीगाड गाउपालिका	१ जना	<ul style="list-style-type: none"> गुमी गिरि 	बडीगाड-२
६	बागलुङ नगरपालिका	३ जना	<ul style="list-style-type: none"> ठ कुमारी शर्मा युग माया पौडेल उर्मिला श्रेष्ठ 	वा. न.पा. -१० वा. न.पा. -१४ वा. न.पा. -१४
जम्मा		१४ जना		

IMNCI कार्यक्रम

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति	पुर्व परिक्षा प्रगति	अन्तिम परिक्षा प्रगति
१	पहिलो	२०८०/०१/२४ देखि २९	होटल भण्डारी	हेल्थ असिस्टेन्ट अ.न.मि , अ.हे.व	६२%	९४%
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या		
१	बागलुङ नगरपालिका	३	२	१		
२	गलकोट नगरपालिका	६	६	०		
३	जैमिनि नगरपालिका	२	२	०		
४	काठेखोला गाउँपालिका	२	१	१		
५	ताराखोला गाउँपालिका	१	१	०		
६	तमानखोला गाउँपालिका	२	२	०		
७	बरेड गाउँपालिका	२	०	२		
८	बडीगाड गाउँपालिका	३	२	१		
९	निसिखोला गाउँपालिका	२	२	०		
	जम्मा	२३	१८	०५		

IMNCI समिक्षा

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति
१	पहिलो	२०८०/२/३१-३२	बागलुङ बजार	स्वास्थ्य संस्था प्रमुख वा फोकल पर्सन
२	दोस्रो	२०८०/३/१-२	गलकोट बागलुङ	स्वास्थ्य संस्था प्रमुख वा फोकल पर्सन
३	तेस्रो	२०८०/०३/३-४	बुर्तिवाङ बागलुङ	स्वास्थ्य संस्था प्रमुख वा फोकल पर्सन
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	१४	४	१०
२	जैमिनी नगरपालिका	११	३	८
३	काठेखोला गाउँपालिका	९	४	५
४	गलकोट नगरपालिका	११	७	४
५	ताराखोला गाउँपालिका	७	५	२
६	बरेङ गाउँपालिका	६	१	५
७	निसिखोला गाउँपालिका	६	३	३
८	तमानखोला गाउँपालिका	७	५	२
९	बडिगाड गाउँपालिका	११	३	८
जम्मा		८२	३५	४७

स्वास्थ्य कर्मीहरूका लागी नसर्ने रोग (PEN Package)सम्बन्धी तालिम

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति	पुर्व परिक्षा प्रगति	अन्तिम परिक्षा प्रगति
१	पहिलो	२०७९/११/१५ देखि १८	होटल त्रिवेणी, बागलुङ	हेल्थ असिस्टेन्ट अ.न.मि, अ.हे.व	४४%	८९%
२	दोस्रो	२०७९/१२/०८ देखि ११	होटल भण्डारी, गलकोट	हेल्थ असिस्टेन्ट अ.न.मि, अ.हे.व	५८%	८७%
३	तेस्रो	२०७९/१२/२७ देखि ३०	होटल पिस प्यालेस	हेल्थ असिस्टेन्ट अ.न.मि, अ.हे.व	६१%	९०%

क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	१०	५	५
२	गलकोट नगरपालिका	१४	१२	२
३	जैमिनी नगरपालिका	८	६	२
४	ढोरपाटन नगरपालिका	६	४	२
५	ताराखोला गाउँपालिका	६	४	२
६	काठेखोला गाउँपालिका	२	०	२
७	तमानखोला गाउँपालिका	६	४	२
८	बरेङ गाउँपालिका	७	२	५
९	बडीगाड गाउँपालिका	९	६	३
१०	निसिखोला गाउँपालिका	४	२	२
जम्मा		७२	४५	२७

स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि तालिम

क्र.स	व्याच	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति	पुर्व परिक्षा प्रगति	अन्तिम परिक्षा प्रगति
१	पहिलो	२०८०/०२/१-५	होटल पिस प्यालेस	२५ जना स्वास्थ्य स्वास्थ्यकर्मी	२०%	१००%
२	दोश्रो	२०८०/०२-२९-०३/०१	बुर्तिवाड, बागलुङ	२५ जना स्वास्थ्य स्वास्थ्यकर्मी	१६	८८%
क्र.स	सहभागिहरूको विवरण	सहभागी संख्या		जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या	
		पहिलो व्याच	दोश्रो व्याच			
१	बागलुङ नगरपालिका	३	३	४	२	
२	काठेखोला गाउँपालिका	२	२	१	३	
३	ताराखोला गाउँपालिका	२	२	४	०	
४	तमानखोला गाउँपालिका	२	२	३	१	
५	ढोरपाटन नगरपालिका	३	४	३	४	
६	निसीखोला गाउँपालिका	२	२	२	२	
७	बडिगाड गाउँपालिका	२	२	२	२	
८	गलकोट नगरपालिका	३	३	३	३	
९	बरेङ गाउँपालिका	३	२	१	४	
१०	जैमिनी नगरपालिका	३	३	१	५	
जम्मा		२५	२५	२४	२६	

स्वास्थ्य कर्मीहरूका लागी नाक, कान,घाँटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति	पुर्व परिक्षा प्रगति	अन्तिम परिक्षा प्रगति
१	पहिलो	२०७९/१०/१२ २१	होटल पिस प्यालेस	हेल्थ असिस्टेन्ट अ.न.मि, अ.हे.व	६०%	९४%
क्र.स	पालिकाको नाम		सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या	
१	बागलुङ नगरपालिका		३	२	१	
२	गलकोट नगरपालिका		३	२	१	
३	जैमिनि नगरपालिका		३	१	२	
४	ढोरपाटन नगरपालिका		३	१	२	
५	ताराखोला गाउँपालिका		२	१	१	
६	काठेखोला गाउँपालिका		२	०	२	
७	निसिखोला गाउँपालिका		२	१	१	
८	तमानखोला गाउँपालिका		२	२	०	
९	बरेङ गाउँपालिका		२	०	२	
१०	बडीगाड गाउँपालिका		३	३	०	
जम्मा			२५	१३	१२	

विषादी रहित खाद्य तथा पोषण प्रवर्द्धन कार्यक्रम

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	पहिलो	२०७९/१०/१६	गलकोट न पा ७ मल्म	जनप्रतिनिधि,कृषक,स्वास्थ्यकर्मी,व्यापारी	३३	१९	१४
२	दोस्रो	२०७९/१०/२०	बडिगाड ९ दर्लिङ	जनप्रतिनिधि,कृषक,स्वास्थ्यकर्मी,व्यापारी	४९	३५	१४
३	तेस्रो	२०७९/१२/२०	बरेङ गा पा ४ सल्यान	जनप्रतिनिधि,कृषक,स्वास्थ्यकर्मी,व्यापारी	३९	२२	१७
४	चौथो	२०८०/१/२१	काठेखोला गा पा ६ बिहूँ	जनप्रतिनिधि,कृषक,स्वास्थ्यकर्मी,व्यापारी	३५	११	२४
५	पाचौ	२०८०/२/२८	तमानखोला गा पा १ वोगांदोभान	जनप्रतिनिधि,कृषक,स्वास्थ्यकर्मी,व्यापारी	२७	१०	१७
जम्मा					१८३	९७	८६

स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागी आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको स्तरिय उपचार पद्धती (STP OF BHS) सम्बन्धी अभिमुखिकरण

क्र.स	ब्याच	मिति	स्थान	सहभागी प्रकृति
१	पहिलो	२०८०/०१/१२ देखि १४	होटल पिस प्यालेस	हेल्थ असिस्टेन्ट अ.न.मि ,अ.हे.व
क्र.स	पालिकाको नाम	सहभागी संख्या	जम्मा महिला सहभागी संख्या	जम्मा पुरुष सहभागी संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	३	२	१
२	गलकोट नगरपालिका	४	२	२
३	जैमिनि नगरपालिका	४	१	३
४	ढोरपाटन नगरपालिका	३	२	१
५	ताराखोला गाउँपालिका	३	२	१
६	तमानखोला गाउँपालिका	३	२	१
७	बरेंड गाउँपालिका	३	१	२
८	बडीगाड गाउँपालिका	३	३	०
९	काठेखोला गाउँपालिका	३	३	०
१०	निसिखोला गाउँपालिका	३	१	२
जम्मा		३२	१९	१३

डेंगुरोग सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा खोज र नष्ट गर कार्यक्रम

क्र.स	मिति	स्थान	सहभागी संख्या	महिला सहभागी	पुरुष सहभागी	सहभागी प्रकृति
१.	२०८० ०३।०७	जिल्ला समन्वय समितिको हल बागलुङ	७४ जना	३९	३५	समन्वय प्रमुख/समन्वय अधिकारी, प्र जि अ/सहायक प्र जि अ, अस्पताल प्रमुख, प्रहरी प्रमुख, सशस्त्र प्रमुख, वडा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्यकर्मी, म. स्वा. से, टोल सुधार समितिका, अन्य सरोकारवाला निकायहरू
२.	२०८० ०३।०८	वडा कार्यालय १,२,३ र ४ भित्रका विभिन्न स्थान	६० जना	३६	२४	वडा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्यकर्मी, म. स्वा. से, टोल सुधार समितिका, अन्य सरोकारवाला निकायहरू
जम्मा			१३४	७५	५९	

किटजन्य रोगहरु सम्बन्धि स्थलगत अनुशिक्षण

क्र.स	मिति	स्थान	सहभागी संख्या	सहभागी प्रकृति
१	२०७९/१२/२७	हटिया स्वास्थ्य चौकी	६ जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु
२	२०७९/१२/२८	गलकोट नगर अस्पताल	२० जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु
३	२०७९/१२/३१	लेखानी स्वास्थ्य चौकी	७ जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु
४	२०८०/०१/१४	पाला स्वास्थ्य चौकी	५ जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु
५	२०८०/०२/०५	मूलपानी स्वास्थ्य चौकी	४ जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु
६	२०८०/०२/०८	जैदि स्वास्थ्य चौकी	५ जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु
७	२०८०/०२/०९	अर्जेवा स्वास्थ्य चौकी	४ जना	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र सहयोगिहरु

हात्तीपाइले रोग निवारण तथा औषधी सेवन अभियान

क्र.स	कार्यक्रम	मिति	स्थान	सहभागी संख्या र प्रकृति
१	जिल्ला स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी	२०७९/१०/१८	होटल पिस प्यालेस, बागलुङ	६५ जना (जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्यकर्मी, चिकित्सक, पत्रकार, प्रशासकिय अधिकृत, समन्वय, जि.प्र.का.)
२	जिल्ला स्तरिय समन्वय समितिको गोष्ठी	२०७९/१०/२७	स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङको हल	३४ जना (जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्यकर्मी, चिकित्सक, पत्रकार, प्रशासकिय अधिकृत, समन्वय, जि.प्र.का. सुरक्षा निकाय)
३	पत्रकार अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२०७९/११/०५	स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ	२६ जना स्वास्थ्यकर्मी, पत्रकार
४	लोकगित कार्यक्रम	२०७९/११/०६	शिव मन्दिर, बा.न.पा. ४ उपल्लाचौर	लोक गायक, पत्रकारहरु स्वास्थ्यकर्मीहरु र भक्तजनहरु
५	औषधि लगायत सामग्रीहरु ढुवानी	२०७९/१०/२८-११/०१	जिल्लाका सबै स्थानिय तह	कार्यक्रम फोकल पर्सन, स्टोर प्रमुख
५	प्यानल छलफल	२०७९/११/०७	धौलागिरी टि.भि.	विशिष्ट व्यक्तित्वहरु
५	प्रचार प्रसारका लागि माइकिङ	२०७९/११/९ देखि	जिल्लाका विभिन्न स्थानहरुमा	स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधी लगायतका टोली
६	कार्यालय प्रमुखहरुलाई औषधी सेवन	२०७९-११-०५	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला स्थित सबै कार्यालयका प्रमुखहरु
७	बिद्यार्थी हरुलाई औषधी सेवन	२०७९/११/१०	सबै विद्यालयहरु	सबै विद्यार्थिहरु तथा शिक्षकहरु

हात्तीपाइले रोग निवारण तथा औषधी सेवन अभियान २०७९ मा औषधी सेवन गरेको प्रगति अबस्था

क्र.सं	पालिकाको नाम	कुल जनसंख्या	औषधी खान नपने जनसंख्या	लक्षित जनसंख्या MDA	२ देखि ५ वर्ष			६ देखि १४ वर्ष			१५ वर्ष माथि			कुल जम्मा	प्रगति %
					महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा		
१	बागलुङ न.पा.	५९१३३	२९६५	५९१३३	१२०२	१४५५	२६५७	५१०५	५८९२	१०९९७	२३४७१	२०३०१	४३७७२	५७४२६	९७
२	काठेखोला गा.पा.	२३३१७	१३०७	२३३१७	४९३	५३६	१०२९	१६११	१६९५	३३०६	८२५३	६७५४	१५००७	१९३४२	८३
३	ताराखोला गा.पा.	९४८२	४७५	९४८२	२१८	२६१	४७९	७६९	८५७	१६२६	३२२९	२९५२	६१८१	८२८६	८७
४	तमानखोला गा.पा.	११५३१	४६४	११५३१	३३०	३२९	६५९	९८७	९१८	१९०५	३२९२	२६८६	५९७८	८५४२	७४
५	दोरपाटन न.पा.	३१६४६	११९६	३१६४६	११२३	१३३२	२४५५	३६७७	३६७४	७२४१	१००७६	७९७७	१८०५३	२७७४९	८८
६	निसेखोला गा.पा.	२३७९४	१६७३	२३७९४	७९०	८६२	१६५२	२४४३	२४१८	४८६१	७८०३	५७६७	१३५७०	२००८३	८४
७	बडिगाड गा.पा.	२९४५८	२०५५	२९४५८	१००८	९१५	१९२३	३१०३	३१६१	६२६४	१०४३५	८११७	१८५५२	२६७३९	९१
८	गलकोट न.पा.	३१०६२	१८३८	३१०६२	७८३	८३८	१६२१	२७२१	२५७२	५२९३	११३०८	९५५४	२०८६२	२७७७६	८९
९	बरेङ गा.पा.	११३८३	४०२	११३८३	२५४	३०५	५५९	९३६	९१२	१८४८	३७७८	३६३३	७४११	९८१८	८६
१०	जैमिनि न.पा.	२५२३८	९७२	२५२३८	५५८	५८५	११४३	१६४५	१७३१	३३७६	९०३२	७१७३	१६२०५	२०७२४	८२
जम्मा		२५६०४४	१३३४७	२५६०४४	६७५९	७४१८	१४१७७	२२८८७	२३८३०	४६७१७	१०६७७	७४९१४	१६५५९१	२२६४८५	८८

पारिवारिक स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार तथा जनसांख्यिक लगत संकलन कार्यक्रम

क्र.स	स्थानीय तह	घरघुरी संख्या	महिला जनसंख्या	पुरुष जनसंख्या
१	बरेङ गाउपालिका	२६५५	५५५७	५९८९
२	तमानखोला गाउपालिका	२२४९	४७५०	४८२४
जम्मा		४९०४	१०३०७	१०८१३

भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

बजेट शीर्षक	विनियोजित बजेट	खर्च भएको बजेट	वित्तीय प्रगति प्रतिशत (%)	भौतिक प्रगति प्रतिशत (%)
प्रदेश समानीकरण तर्फ: (बजेट रु. हजारमा)				
चालु तर्फ	३७४८१.००	३१३४४.१३६	८३.६३	९४.१९
पूँजीगत तर्फ	२०००.००	१९९४.८६३	९९.७४	
कुल जम्मा	३९४८१.००	३३३३९.००	८४.४४	
संघ सशर्त अनुदानतर्फ: (बजेट रु. हजारमा)				
चालु तर्फ	२८७२३.००	२०३५४.८७	७०.८७	९७.९६
पूँजीगत तर्फ	०.००	०.०००	०.००	
कुल जम्मा	२८७२३.००	२०३५४.८७	७०.८७	

sfoqmd ; 𑄣 ; DalGwt tl:j /x?

vfk sfoqmd ; 𑄣 ; DalGwt tl:j /x?

कतिपय सफुल्ल ; # ; DalGwt tl:j /x?

; /II ft dftTj tyfkl/j f/ lgoftg sfoqmd ; ॐ ; DaIGwt tl:j /x?

/f|u lgoGq0f sfoGmd ; ॡ ; DalGwt tl:j /x?